
Projectnummer: 347322
Referentienummer: 110/347322/PV/EC
Datum: 31-01-2018

Windpark Ospeldijk, gemeente Nederweert

Ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunningaanvraag voor het afwijken van het bestemmingsplan

Definitief

Verantwoording

Titel	Windpark Ospeldijk, gemeente Nederweert
Subtitel	Ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunningaanvraag voor het afwijken van het bestemmingsplan
Projectnummer	347322
Referentienummer	110/347322/PV/EC
Revisie	Definitief
Datum	31-01-2018
Auteur	Pim Verhoef MSc, mr. Eline Claessens
E-mailadres	Pim.Verhoef@sweco.nl
Gecontroleerd door	drs. Luuk Vranken
Goedgekeurd door	ir. Jaap Wisse

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Leeswijzer	6
2	Projectbeschrijving	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Planbeschrijving	7
2.2.1	Het initiatief	7
2.2.2	Locatie	7
2.2.3	Windturbines	10
2.2.4	Bijbehorende voorzieningen.....	11
2.2.5	Vigerende bestemmingsplan.....	12
3	Beleidskader	15
3.1	Europese richtlijn	15
3.2	Rijksbeleid	15
3.2.1	Energierapport	15
3.2.2	Nationaal energieakkoord	15
3.2.3	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.....	15
3.2.4	Structuurvisie Windenergie op land	16
3.2.5	Besluit ruimtelijke ordening	16
3.3	Provinciaal beleid	17
3.3.1	Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.....	17
3.3.2	Omgevingsverordening Limburg 2014.....	19
3.4	Regionaal beleid.....	20
3.5	Gemeentelijk beleid	20
3.6	Conclusie	21
4	Milieu- en omgevingsaspecten	23
4.1	Inleiding.....	23
4.2	M.e.r.-beoordeling.....	23
4.3	Geluid.....	23
4.4	Ecologie	25

4.5	Landschap	26
4.6	Radar en luchtvaart	32
4.7	Slagschaduw	33
4.8	Straalpaden	34
4.9	Externe veiligheid	37
4.10	Water	39
4.11	Bodem.....	45
4.12	Aardkundige waarden	45
4.13	Archeologie	47
4.14	Luchtkwaliteit.....	48
4.15	Conclusie	49
5	Economische uitvoerbaarheid	50
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
6.1	Proces	51
6.2	Overleg.....	51
6.3	Stakeholders en profijtplan.....	51
7	Conclusie	54
8	Bijlagen	55

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voor de energietransitie in Limburg is een significante toename van het areaal aan duurzame energie onontbeerlijk. De ontwikkeling van windturbines speelt hierin een belangrijke rol. Waterleiding Maatschappij Limburg (hierna: WML) en Burgerwindpark Ospeldijk B.V.¹ (hierna Burgerwindpark) zijn voornemens een windpark te realiseren ten zuidoosten van het dorp Ospeldijk in de gemeente Nederweert. Beide partijen nemen ieder zelfstandig twee windturbines in eigendom en zullen deze zelfstandig exploiteren.

Windpark Ospeldijk zal bestaan uit een lijnopstelling van vier windturbines, met een onderlinge afstand van circa 670 meter. De totale lijnopstelling bedraagt hiermee circa 2,0 kilometer. Het betreft windturbines van een nog nader te selecteren type. De omgevingsvergunning maakt het mogelijk om windturbines met dimensies binnen een bepaalde bandbreedte te realiseren. Naast de windturbines voorziet het project ook in aanverwante voorzieningen ten behoeve van het windpark. Dit betreft kraanopstelplaatsen, ontsluitingswegen, hekwerken ter beveiliging van de (betreding van) de terreinen rondom de turbines, kabels, inkoopstations en technische voorzieningen.

Windpark Ospeldijk bevindt zich in het plangebied van het in 2009 vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert'. In 2012 is een 1^e herziening van dit bestemmingsplan vastgesteld en vervolgens is in 2015 een 2^e herziening vastgesteld. Binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert' is er geen mogelijkheid voor het realiseren van een windpark. Om de realisatie van Windpark Ospeldijk mogelijk te maken is een wijziging van het planologisch regime noodzakelijk. Op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt met een omgevingsvergunning afgeweken van het bestemmingsplan voor het bouwen en gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Een dergelijke omgevingsvergunning dient te zijn voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Onderhavige rapportage vormt deze ruimtelijke onderbouwing.

WML en Burgerwindpark nemen ieder de helft van het windpark in eigendom en gaan hun deel van het windpark zelfstandig exploiteren. WML exploiteert de twee westelijke turbines (turbine 1 en 2 in figuur 2) en Burgerwindpark de twee oostelijke turbines (turbine 3 en 4 in figuur 2). Er is dus sprake van twee inrichtingen die ruimtelijk één windpark vormen. Hierdoor worden voor het windpark twee afzonderlijke omgevingsvergunningen verleend. Eén voor WML en één voor Burgerwindpark. Er is echter sprake van één windpark, deze ruimtelijke onderbouwing dient dan ook ter onderbouwing van beide omgevingsvergunningen. Vanwege de samenhang worden beide procedures ook gecoördineerd, via de gemeentelijke coördinatie-regeling. Waar in onderzoeken wordt gerefereerd aan NEWECOOP wordt Burgerwindpark Ospeldijk B.V. bedoeld.

¹ Het Burgerwindpark bestaat uit de Nederweerder energie coöperatie (NEWECOOP) en de coöperatieve vereniging Zuidenwind.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de bestaande situatie en het te ontwikkelen project beschreven en wordt ten slotte nader ingegaan op het vigerende bestemmingsplan. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het relevante ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 staat vervolgens stil bij de voor het windpark relevante milieu- en omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid en in hoofdstuk 6 komt de maatschappelijke uitvoerbaarheid aan bod. Tot slot wordt deze ruimtelijke onderbouwing in hoofdstuk 7 afgesloten met conclusies over de uitvoerbaarheid van het project.

2 Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het windpark wordt gerealiseerd ten oosten van Nederweert, parallel aan de Venloseweg. Het betreft het (agrarische) gebied tussen de kernen Ospel, Ospeldijk, Meijel en Nederweert-Eind.

In de huidige situatie zijn de gronden waarop Windpark Ospeldijk wordt gerealiseerd voornamelijk in gebruik voor een agrarische functie. Er is sprake van grote agrarische percelen langs de verkavelingsassen van de Peelontginningen, die 400 tot 600 meter uit elkaar liggen. De omgeving van het te realiseren windpark is door de agrarische functie relatief dunbevolkt, de woningen die in het gebied aanwezig zijn, zijn hoofdzakelijk agrarische bedrijfswoningen.

2.2 Planbeschrijving

2.2.1 Het initiatief

Windpark Ospeldijk is een initiatief vanuit de markt. WML en Burgerwindpark zijn voornemens een windpark te realiseren ten zuidoosten van het dorp Ospeldijk in de gemeente Nederweert. Beide partijen hebben eerder afzonderlijk een initiatief voor een windpark ingediend, maar in 2017 is besloten om als samenwerkende partijen een verzoek in te dienen bij de gemeente Nederweert. Het is de bedoeling dat na de planologische procedures en vergunningverlening, beide partijen ieder zelfstandig de helft van het windpark in eigendom nemen en gaan exploiteren.

2.2.2 Locatie

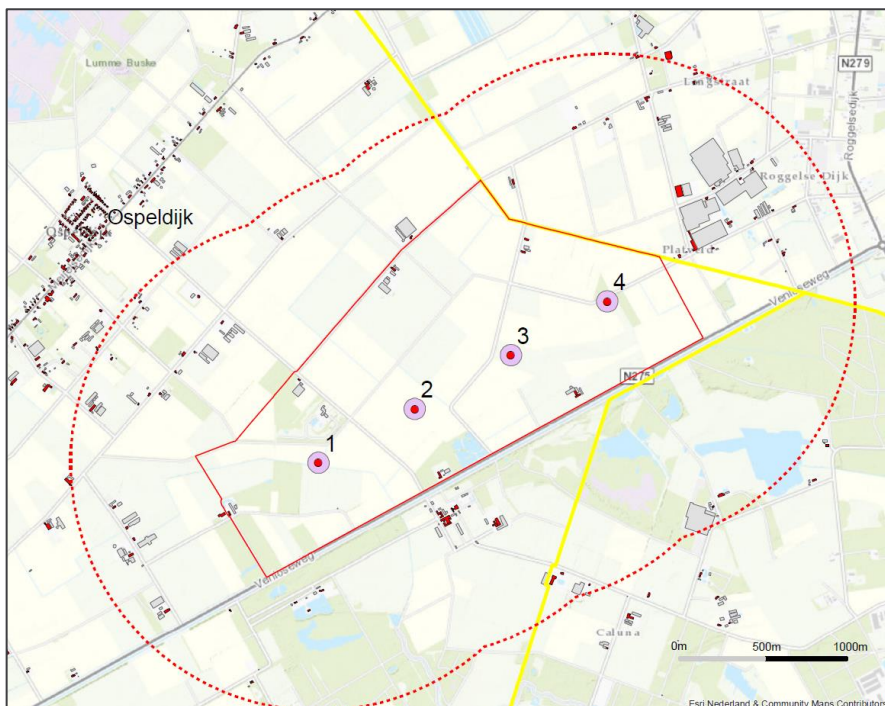
Het zoekgebied voor het Windpark lag in de omgeving van het pompstation van WML nabij Ospeldijk. De locatie waarop de keuze is gevallen bevindt zich ten oosten van het pompstation van WML en ten zuidoosten van het dorp Ospeldijk. In Figuur 1 is een luchtfoto van de locatie van Windpark Ospeldijk opgenomen. Er worden vier windturbines in een lijnopstelling parallel aan de Venloseweg geplaatst. Het betreft een opstelling over een lengte van circa 2 kilometer met een onderlinge afstand van circa 670 meter. Figuur 1 geeft een indicatie van de locatie van de windturbines.

Figuur 1: Luchtfoto van de locatie van Windpark Ospeldijk

Bron: Kadaster

In Figuur 2 is de locatie van de lijnopstelling weergegeven.

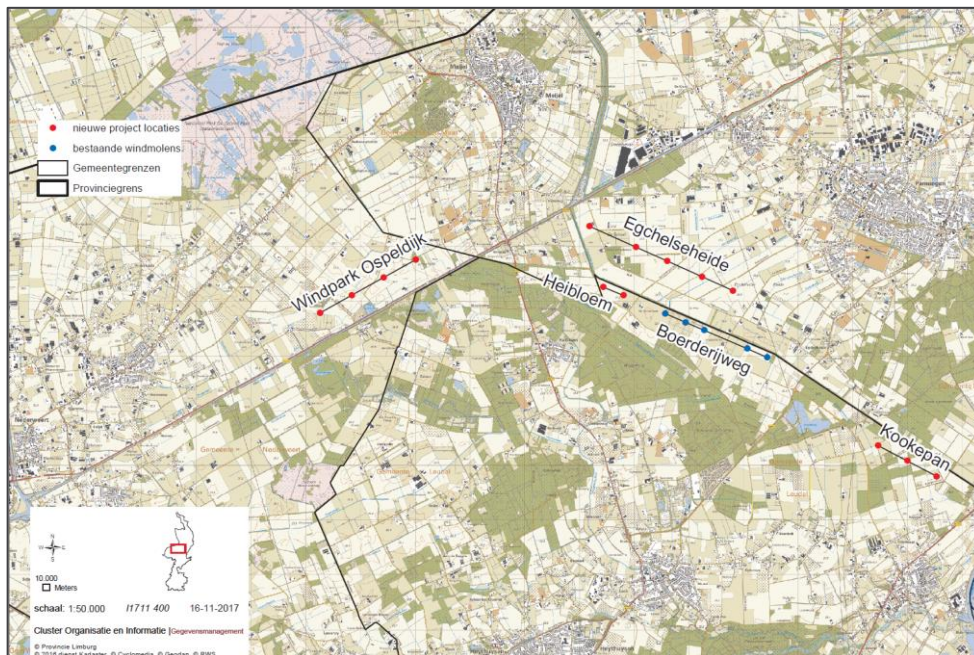
Figuur 2: Lijnopstelling Windpark Ospeldijk

De exacte coördinaten van de windturbines van Windpark Ospeldijk is weergegeven in onderstaande tabel:

Turbine	X-coördinaat	Y-coördinaat
1	186257,95	368790,11
2	186840,56	369115,44
3	187423,17	369440,77
4	188005,78	369766,10

Tabel 1: Exacte locatie windturbines

In de provincie Limburg zijn reeds diverse windparken en ook zijn er diverse windparken in ontwikkeling. In Figuur 3 is een overzicht van de bestaande en in ontwikkeling zijnde windparken in de omgeving van Windpark Ospeldijk opgenomen. Windpark Heibloem op circa 3 kilometer afstand van Windpark Ospeldijk is het dichtstbijzijnde Windpark dat momenteel in ontwikkeling is. Dit windpark verlengt de bestaande opstelling Boerderijweg.

Figuur 3: Windparken in de omgeving

Bron: Provincie Limburg

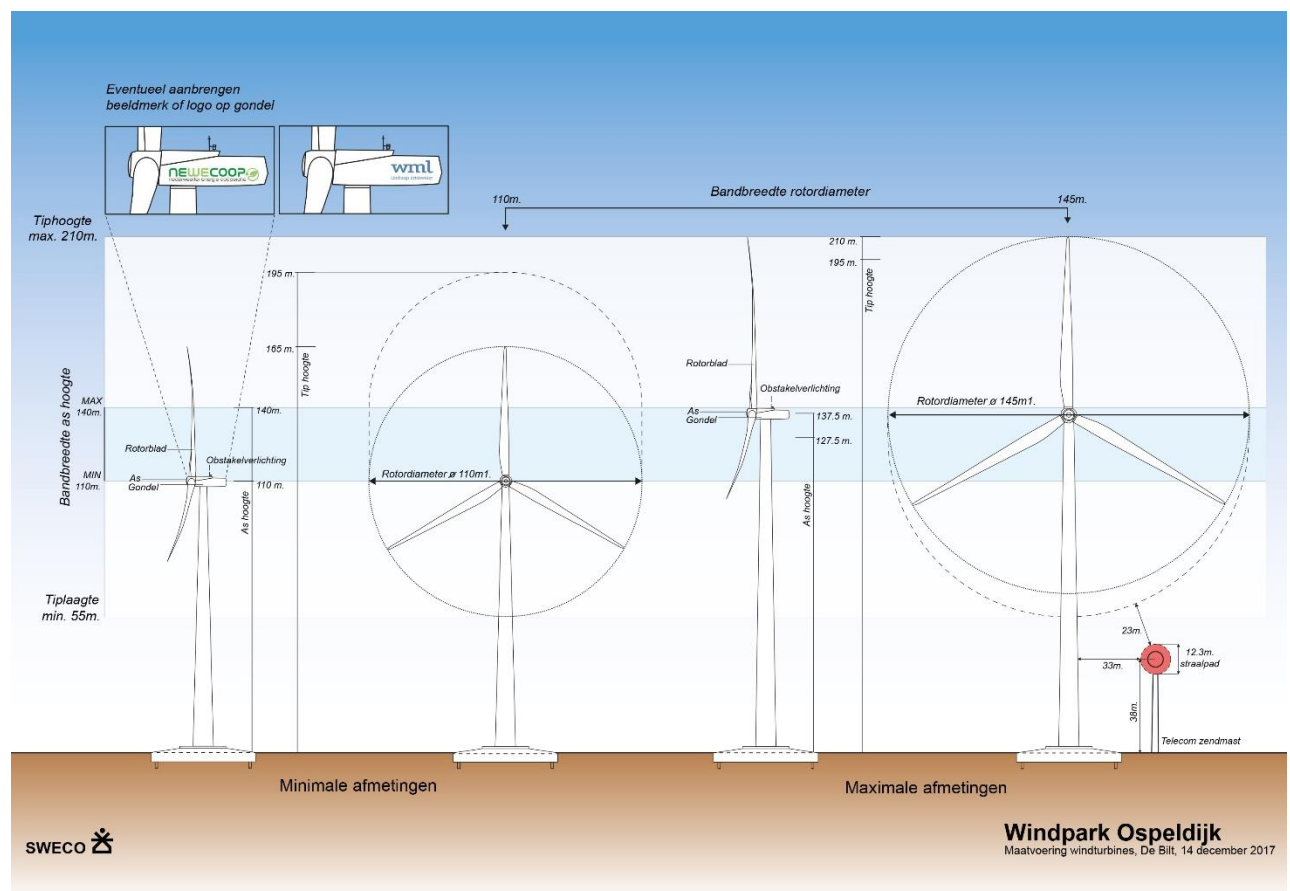
2.2.3 Windturbines

Het project bestaat uit het realiseren van een windpark van vier windturbines. De windturbines hebben dimensies die vallen binnen de in Tabel 2 opgenomen bandbreedte. In Figuur 4 is een verbeelding van de bandbreedte opgenomen.

	Minimum	Maximum
Ashoogte	110 meter	140 meter
Rotordiameter	110 meter	145 meter
Tiplaagte	55 meter	-
Tiphoogte	-	210 meter

Tabel 2: Bandbreedte dimensies windturbines

Binnen deze dimensies zijn windturbines te realiseren met een vermogen van circa 3 à 4 MW.

Figuur 4: Verbeelding bandbreedte dimensies windturbines

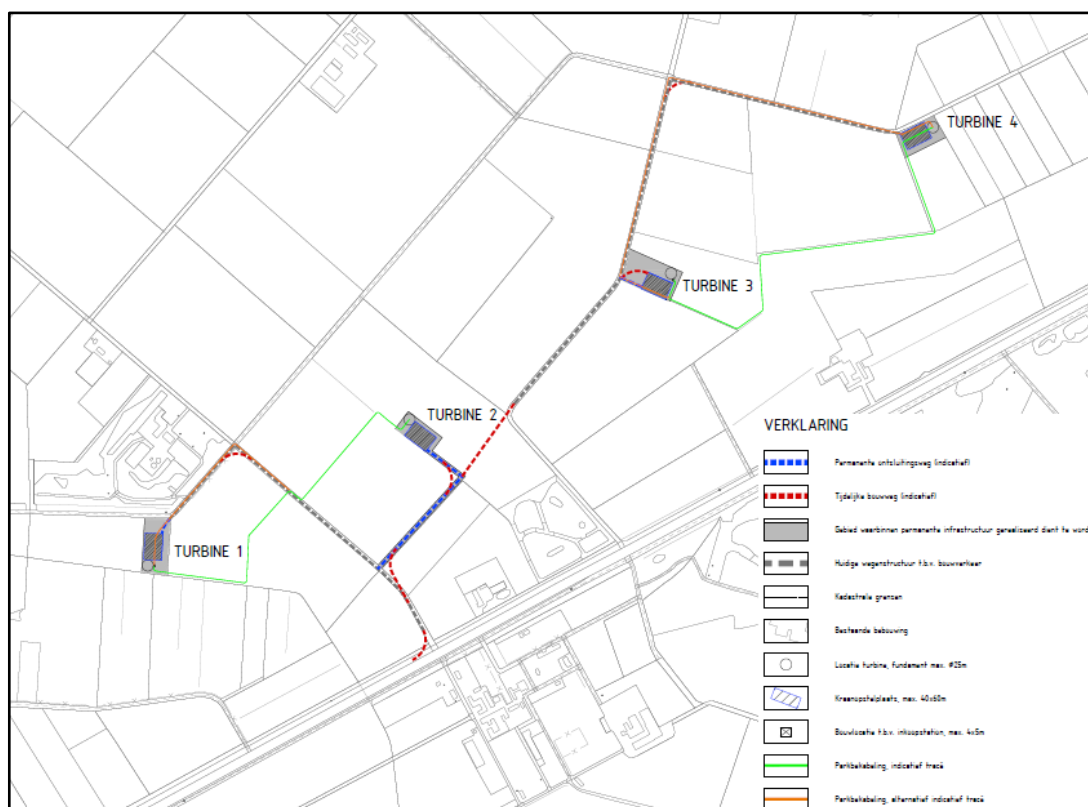
2.2.4 Bijbehorende voorzieningen

Ten behoeve van het windpark wordt per windturbine een fundering aangelegd met een doorsnede van maximaal 25 meter. Daarnaast worden voorzieningen gerealiseerd ten behoeve van het windpark. Het gaat hierbij om voorzieningen zoals kabels, dataleidingen, (tijdelijke)wegen en paden om adequate toegang te verkrijgen tot de windturbines, kraanopstelplaatsen en inkoopstations.

In Figuur 5 is het ontwerp opgenomen van de voorgenomen inrichting van de (tijdelijke) wegen, kraanopstelplaatsen en inkoopstations rondom de windturbines. In Bijlage 13 is een gedetailleerde versie opgenomen.

Het betreft kraanopstelplaatsen van maximaal 40 bij 60 meter. In Figuur 5 zijn vlakken opgenomen waarbinnen de kraanopstelplaatsen worden gerealiseerd. De definitieve locatie van de kraanopstelplaatsen binnen deze vlakken is nog niet bekend.

Bij windturbine 1 en 3 worden inkoopstations gerealiseerd. In Figuur 5 zijn vlakken aangegeven waarbinnen de inkoopstations worden gerealiseerd. De afmetingen van de inkoopstations bedragen maximaal 4 bij 5 meter.

Figuur 5: Ontwerp inrichting (tijdelijke)wegen, kraanopstelplaatsen en inkoopstations

2.2.5 Vigerende bestemmingsplan

Het windpark bevindt zich in het plangebied van het in 2009 vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert'. In 2012 is een 1^e herziening van dit bestemmingsplan vastgesteld en vervolgens is in 2015 een 2^e herziening vastgesteld. In Figuur 6 is het relevante deel van de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan weergegeven.

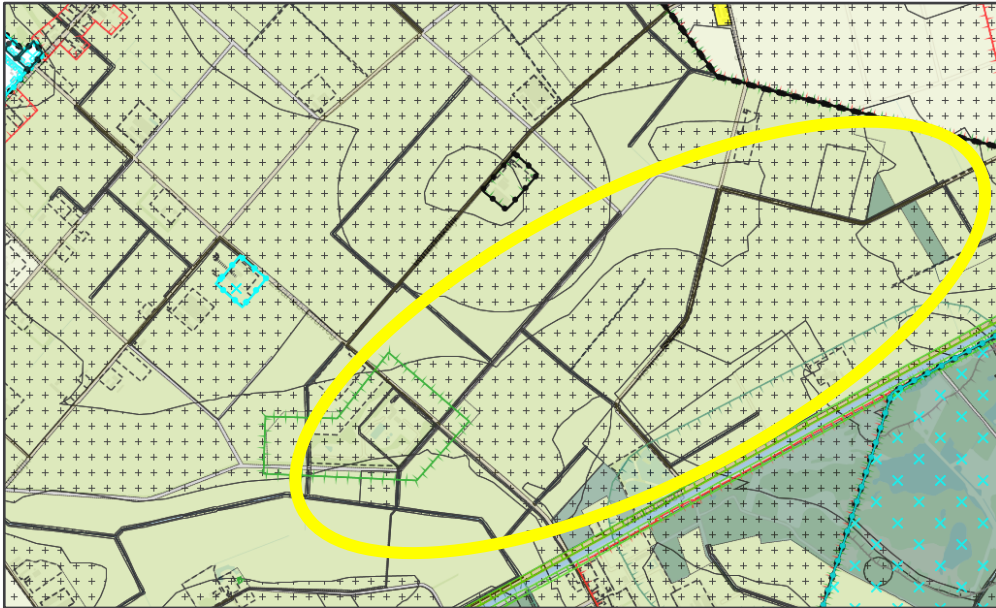
Een groot deel van de gronden waarop het windpark wordt gerealiseerd zijn bestemd met de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Openheid'. De gronden met deze bestemming zijn onder andere bestemd voor agrarisch grondgebruik, het voeren van een agrarisch bedrijf en het behoud en versterking van de landschappelijke openheid van het landschap en de zichtlijnen in het gebied. Een windpark past niet binnen de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Openheid'.

Ter plaatse van de meest westelijke windturbine (windturbine 1) zijn de gronden bestemd met de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden - Ontwikkelingszone groen'. De gronden met deze bestemming zijn onder andere bestemd voor het bestaande agrarisch grondgebruik, behoud, herstel en ontwikkeling van droge en natte natuurgebieden en wateren met natuurwaarde en het behoud en de versterking van de ecologische structuur. Een windpark past niet binnen de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Ontwikkelingszone groen'.

Naast de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden – Openheid' en 'Agrarisch met waarden – Ontwikkelingszone groen' zijn de delen van de gronden waarop het windpark wordt gerealiseerd bestemd met diverse dubbelbestemmingen. Ter plaatse van de meest westelijke windturbine (windturbine 1) is de dubbelbestemming 'Waarde - Gebied met kwetsbaar reliëf' van toepassing.

De dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' is van toepassing op de gronden waarop windturbine 2 en windturbine 3 worden gerealiseerd. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. Voor de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' geldt een aanlegvergunningstelsel.

De dubbelbestemming 'Waarde - Bufferzone hydrologisch gevoelige gebieden' is van toepassing op de gronden waarop windturbine 2 en windturbine 3 worden gerealiseerd. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor het behoud en herstel van de natte milieuomstandigheden in de natuurgebieden de Groote Peel, Sarsven/de Banen, De Zoom en de Groote Moost.

Figuur 6: Vigerend bestemmingsplan, het plangebied is globaal in geel omkaderd.

Om de realisatie van Windpark Ospeldijk mogelijk te maken is een afwijking van het planologisch regime noodzakelijk. Een omgevingsvergunning voor het bouwen en gebruik in strijd met het bestemmingsplan is benodigd. Met de omgevingsvergunning voor het gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt afgeweken van alle bepalingen van het bestemmingsplan, ook het in de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen aanlegvergunningstelsel is hiermee niet meer van toepassing. Voor het aanleggen van de wegen en paden ten behoeve van het windpark wordt dan ook geen aanlegvergunning aangevraagd. De bescherming van archeologische waarden is, zoals verderop in deze ruimtelijke onderbouwing beschreven, afdoende gewaarborgd.

Met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bestemmingsplan en medewerking worden verleend aan de realisatie van het windpark en de bijbehorende voorzieningen. Een dergelijke omgevingsvergunning dient te zijn voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Onderhavige rapportage vormt deze ruimtelijke onderbouwing. Er wordt met deze procedure voor dit project afgeweken van alle bepalingen uit het geldende bestemmingsplan. Dat betekent dat ook de aanlegvergunningen (thans 'omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden') zoals die op grond van het geldende plan vereist zijn, niet langer voor de uitvoering van de activiteiten in dit project van toepassing zijn. Zo kunnen de wegen ten behoeve van het windpark na deze procedure gerealiseerd worden zonder aanlegvergunning. De toets aan een goede ruimtelijke ordening heeft voor dit project immers plaatsgevonden, waarvan verslag wordt gedaan in deze ruimtelijke ordening.

Het bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunningen voor Windpark Ospeldijk is het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nederweert. Gedeputeerde Staten van Limburg heeft bij besluit van 22 augustus 2017 namelijk besloten dat de bevoegdheid tot coördinatie van de voorbereiding, het nemen en de bekendmaking

van de in artikel 9f, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 bedoelde besluiten ten behoeve van Windpark Ospeldijk bij het College van Burgemeester en Wethouders komt te liggen. Het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg is bijgevoegd in bijlage 14.

3 Beleidskader

3.1 Europese richtlijn

Op basis van de Europese richtlijn 2009/28/EG is Nederland verplicht om in 2020 14% van het totale bruto eindverbruik aan energie afkomstig te laten zijn uit hernieuwbare bronnen (oftewel duurzame energie). Deze Europese verplichting is de basis voor het Rijksbeleid ten aanzien van de opwekking en de toepassing van windenergie.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Energierapport

De ambities van de Nederlandse regering op het gebied van de opwekking en de toepassing van duurzame energie in Nederland zijn verwoord in het Energierapport transitie naar duurzaam (2016). In dit rapport concludeert de regering dat Nederland vanwege de windrijke ligging goede mogelijkheden heeft voor windenergie. Het technisch potentieel van windenergie is groot, maar vanwege de ruimtelijke inpassing is het aantal plekken, met name op land, beperkt. Bij wind op land wordt een opgesteld vermogen van 8 gigawatt als maximum inpasbaar potentieel beschouwd. De uitgangspunten voor windenergie zijn vastgelegd in de Structuurvisie Windenergie op land.

3.2.2 Nationaal energieakkoord

Het Nationaal Energieakkoord is op 6 september 2013 door diverse partijen, waaronder ook de Rijksoverheid, ondertekend. In dit Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei wordt de basis voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid gelegd. Rijk en provincies hebben een apart akkoord gesloten over het realiseren van 6.000 MW operationeel windvermogen in het jaar 2020 in de Structuurvisie Windenergie op land.

3.2.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Voor (duurzame) energie beperkt het nationale ruimtelijk beleid in de SVIR zich tot grootschalige windenergie op land en op zee. Rijk en provincies zorgen voor het ruimtelijk mogelijk maken van de door groei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 zoals is aangegeven in het Energierapport.

Niet alle delen van Nederland zijn geschikt voor grootschalige winning van windenergie. Het Rijk heeft in de SVIR-gebieden op land aangegeven die hiervoor kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen. Hierbij zijn ook de bestaande provinciale concentratielocaties voor windenergie betrokken. Deze gebieden zijn nader uitgewerkt in de structuurvisie Windenergie op land.

Naast ruimte bieden aan grootschalige windparken, zijn ook initiatieven voor kleinere windparken van belang om de nationale doelstelling te halen. Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing daarvan. Voorliggend project betreft zo'n kleinschaliger initiatief.

3.2.4 Structuurvisie Windenergie op land

De Structuurvisie Windenergie op land (hierna: SvWol) is een uitwerking van de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het Rijk hanteert een doelstelling van 6.000 MW opgesteld vermogen aan windenergie op land gerealiseerd in 2020. Gezien het huidige opgesteld vermogen (circa 3.000 MW) ten tijde van het opstellen van de structuurvisie betekent dit een ambitieuze doorgroei richting 2020 van circa 3.000 MW aan nieuw vermogen. De bijdrage van grootschalige windenergieprojecten is daarbij wenselijk en noodzakelijk om de gestelde doelstelling te realiseren.

Om hiervoor vroegtijdig voldoende ruimte te reserveren, wijst het Rijk in de SvWol concrete gebieden aan voor grootschalige windparken. Dit zijn windparken met een opgesteld vermogen van 100 MW of meer. De SvWol is opgesteld in overleg met de provincies. De locatie van Windpark Ospeldijk behoort niet tot een gebied dat in de SvWol is aangewezen voor grootschalige windparken.

3.2.5 Besluit ruimtelijke ordening

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) geeft regels waar concrete ruimtelijke projecten aan moeten voldoen. Zo is in het Bro de ladder voor duurzame verstedelijking verankerd. Deze ladder is gericht op vraaggericht programmeren en het zorgvuldig benutten van ruimte. Het Besluit ruimtelijke ordening is op 1 juli 2017 gewijzigd. Met de wijziging van het Bro is ook een nieuwe laddersystematiek geïntroduceerd. Hierbij moet ten eerste de behoefte aan de ontwikkeling worden beschreven en ten tweede moet bij een buitenstedelijke ontwikkeling worden gemotiveerd waarom deze niet binnenstedelijk plaats kan vinden.

Indien er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling dan moet er getoetst worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Er is in principe sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling indien een project ziet op de ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaven terrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Bij de beoordeling of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt gekeken of sprake is van een nieuw beslag op de ruimte. Daarvan is in beginsel sprake als een nieuw ruimtelijk besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was of volgens het voorheen geldende planologische regime kon worden gerealiseerd. Indien de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is moet worden beschreven in hoeverre de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte.

Betekenis voor het project

Het project ziet op de realisatie van vier windturbines in het buitengebied van de gemeente Nederweert. Windturbines worden niet gezien als een nieuwe stedelijke ontwikkeling², windturbines vallen niet in de categorie overige stedelijke voorzieningen. Er hoeft niet te worden getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

² Zie uitspraak Raad van State van 16 maart 2016 inzake Windpark Krammer ECLI:NL:RVS:2016:709

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

In 2014 heeft de provincie Limburg het Provinciaal Omgevingsplan (hierna: POL2014) vastgesteld. Het POL2014 heeft vier wettelijke functies: structuurvisie, provinciaal milieubeleidsplan, regionaal waterplan en provinciaal verkeer- en vervoersplan.

De provincie geeft in het POL2014 aan dat er een forse transitie nodig is naar duurzame opwekking om aan de ambities op energiegebied te voldoen. Voor windenergie heeft de provincie afspraken gemaakt met het Rijk over het minimaal te realiseren vermogen windenergie. Conform deze afspraken met het Rijk is voor Limburg de opgave om in 2020 minimaal 95,5 MW aan opgesteld vermogen te realiseren. Het POL2014 geeft de visie van de provincie over hoe en waar deze opgave het best gerealiseerd kan worden. De provinciale aanpak voor windturbineopstellingen met een masthoogte van meer dan 25 meter bestaat uit een realisatiestrategie (hoe) en een plaatsingsvisie (waar).

Realisatiestrategie

De provincie Limburg streeft naar het maximaliseren van het maatschappelijk effect van windenergie. Dit door participatie van belanghebbenden in het planproces en bij de realisatie van windturbines. De provincie is van mening dat windenergie een economische kans biedt voor de directe omgeving. Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij de windturbines wonen of ondernemen worden in staat gesteld te profiteren van de opbrengsten van de windturbines. De provincie wil dat de opbrengst van de windturbines zoveel mogelijk ten goede komt aan de leefgemeenschap waar de windturbines worden geplaatst. Dit kan volgens de provincie onder andere door de levering van stroom, financiële deelname in een windpark of middels het creëren van een leefbaarheidsfonds. Dit is maatwerk per project. De invulling van dit profijtbeginsel zal beschreven worden in een profijtplan dat door de initiatiefnemer in samenwerking met de stakeholders wordt opgesteld.

Indien de provincie via een inpassingsplanprocedure betrokken wordt bij de realisatie van een windpark wordt via overeenkomsten het vooraf invullen van een profijtplan als randvoorwaarde gesteld. De provincie vraagt de gemeenten om op een overeenkomstige wijze te handelen.

De provincie stelt dat gemeenten het voortouw nemen om ruimtelijke plannen vast te stellen die de plaatsing van windturbines mogelijk maken. Hierbij houden de gemeenten rekening met bestaande initiatieven of ideeën voor windparken.

Bij het vastleggen van concrete locaties voor windturbines nemen de gemeenten het voortouw, maar de provincie voert de regie. De provincie gaat op zoek naar gemeenten die ambities hebben voor windenergie. Samen met die gemeenten werkt de provincie de realisatie en plaatsingsvisie uit. Als er onvoldoende zicht is op het realiseren van de provinciale taakstelling voor windenergie, dan zal de provincie echter ook inpassingsprocedures kunnen starten.

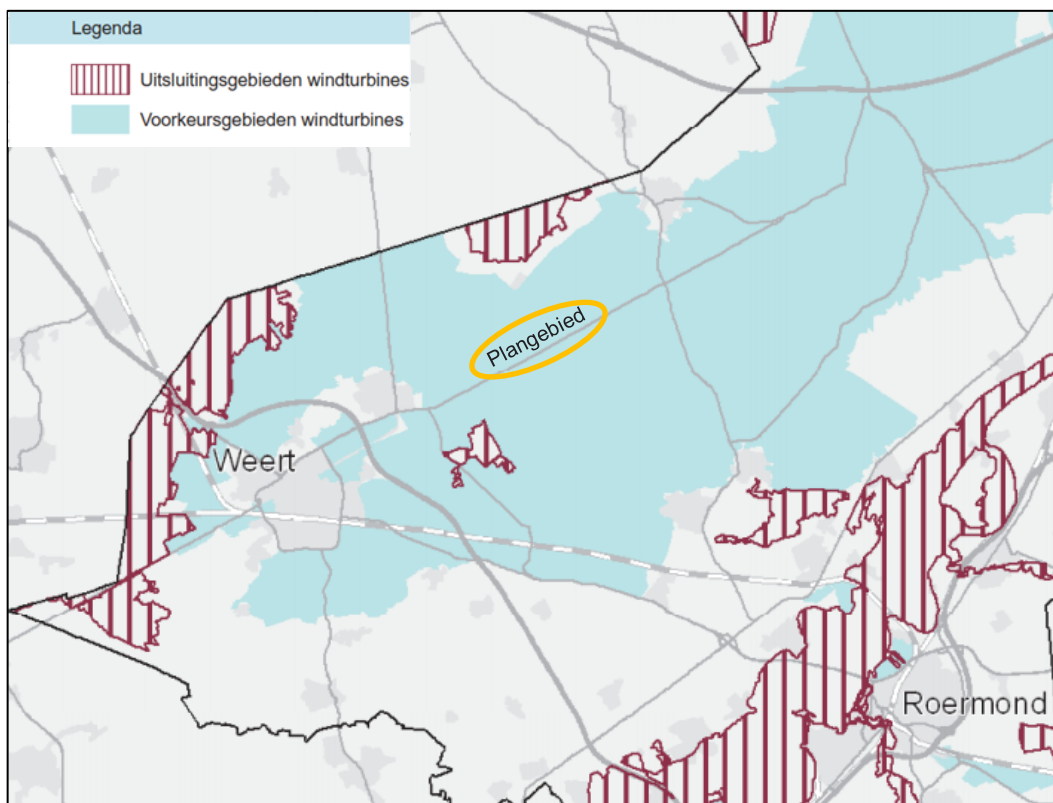
Bij initiatieven vanuit de markt beoordeelt de provincie of de betreffende partij bereid is te voldoen aan de realisatie- en plaatsingsvisie. Ook zal de provincie bevorderen dat een gemeente aanhaakt bij het initiatief vanuit de markt. De provincie maakt afspraken over de rolverdeling tussen provincie, gemeente en de initiatiefnemende partij. Dit om te zorgen voor een passend ruimtelijk plan en de benodigde vergunningen. Ook zal de provincie

maatregelen treffen om, in geval van initiatieven vanuit de markt, grondspeculatie te voorkomen.

Plaatsingsvisie

De provincie Limburg heeft een aantal voorkeursgebieden aangewezen voor de realisatie van de nieuwe generatie windturbines. De provincie wil stimuleren dat nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden in de volgende vier voorkeursgebieden:

- grootschalige landschappen in de jonge Peelontginningen van Midden- en Noord-Limburg;
- gebieden aan de provinciegrens waar reeds turbines staan opgesteld;
- grotere industrieterreinen en ontwikkelingsgebieden voor veehouderij en glastuinbouw;
- daar waar clusters van tenminste zes turbines kunnen worden opgesteld.

Figuur 7: Uitsluitings- en voorkeursgebieden windenergie Bron: provinciaal omgevingsplan, 2014

In Figuur 7 zijn de voorkeurs- en uitsluitingsgebieden uit de provinciale omgevingsvisie opgenomen ter plaatse van het plangebied. Ook is het plangebied indicatief weergegeven op de kaart. Het plangebied ligt in een voorkeursgebied voor windenergie.

Een goede kwalitatieve inpassing van de windturbines in het landschap is voor de provincie van belang. Om de impact van windturbines op het landschap te beperken maakt een landschapsontworp onderdeel uit van de plaatsingsvisie. Een concentratie van windturbines

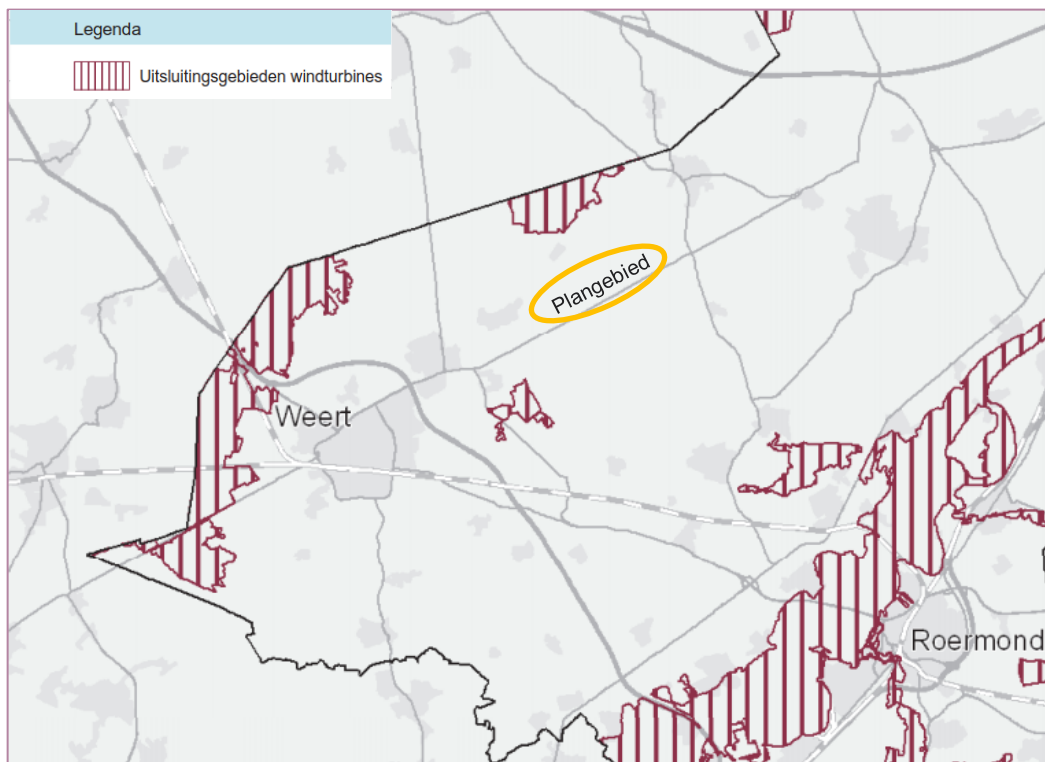
is van belang voor het beperken van de impact van windturbines op het landschap. Concentratie is te bereiken door realisatie van windparken in de hiervoor genoemde voorkeursgebieden en door als voorwaarde te stellen dat projecten een omvang hebben van tenminste drie windturbines. Zolang de provinciale taakstelling voor windenergie nog niet is gerealiseerd, zijn echter ook projecten kleiner dan zes turbines mogelijk.

3.3.2 Omgevingsverordening Limburg 2014

Het beleid van de provincie Limburg voor energietransitie kan op gespannen voet staan met het beleid van de provincie op het gebied van natuur en landschap, waardoor soms keuzes gemaakt moeten worden. Er is een aantal locaties waar het belang van windenergie ondergeschikt is aan het beleid op gebied van natuur en landschap:

1. Het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Hier geeft de provincie voorrang aan het behoud van het landschap. Binnen de begrenzing van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg is de ontwikkeling van windenergie uitsluitend mogelijk in verstedelijkt gebied.
2. Natura 2000; deze gebieden vormen de meest waarde volle natuurgebieden in Limburg die wij niet willen verstoren met windturbines.
3. Winterbed van de Maas; de Maas en de daaraan gekoppelde Maasplassen vormen een belangrijke route voor de vogeltrek. Ook voor foeragerende vogels kunnen windturbines nabij de Maas een barrière vormen.

De hiervoor genoemde locaties vormen samen het 'Uitsluitingsgebied windturbines'. In dit uitsluitingsgebied is de ontwikkeling van grote windturbines niet toegestaan.

Figuur 8: Uitsluitingsgebieden windenergie

Bron: provinciale omgevingsverordening, 2014

In Figuur 8 is een uitsnede opgenomen van de kaart in de provinciale omgevingsverordening met daarop de uitsluitingsgebieden voor windturbines in de omgeving van het plangebied. Het plangebied is op het kaartbeeld indicatief aangegeven. Het plangebied ligt niet in een uitsluitingsgebied.

3.4 Regionaal beleid

De gemeenten Bergen, Leudal, Peel en Maas, Weert en Nederweert hebben, samen met de provincie Limburg de intentie om invulling te geven aan het duurzame energievraagstuk. Hiervoor zijn door de partijen uitgangspunten voor de ontwikkeling van windenergie opgesteld. Het doel van de samenwerkende gemeenten en de provincie is om mogelijk te maken dat in 2020 de eerste windturbines kunnen worden gerealiseerd.

De uitgangspunten zijn dat de samenwerkende gemeenten windenergie willen ontwikkelen onder de volgende voorwaarden:

1. De omgeving heeft een actieve en betrokken rol bij de ontwikkeling en de exploitatie van windturbines.
2. a. De opbrengsten (€ en kWh) van windturbines moeten maximaal terugvloeien in de gemeenschap.
b. Bij voorkeur wordt een substantieel deel coöperatief ontwikkeld.
3. De windturbines moeten op een goede plek komen, gezien vanuit een goede ruimtelijke ordening (goede functiecombinatie en landschappelijke inrichting). Hierin is de gemeente initiërend om in samenspraak met haar omgeving kansrijke ontwikkelgebieden te bepalen.
4. Grondspeculatie moet worden voorkomen door:
 - a. in het zoekgebied één samenhangend project, windmolenpark, te ontwikkelen;
 - b. de bebouwde en onbebouwde gronden noodzakelijk voor de realisatie van windenergie te zien als een samenhangend complex: het windmolenpark;
 - c. alle grondeigenaren van het windmolenpark een eerlijke grondvergoeding te geven.
5. In de gemeente wordt tenminste 1 windenergie locatie ontwikkeld van 4-5 windturbines.
6. Gemeenten werken samen aan de vorming van windenergiebeleid.
7. Gemeenten werken samen aan de ontwikkeling van grensoverschrijdend locaties.
8. De provincie ondersteunt gemeenten bij de samenwerking en de uitwerking van bovenstaande uitgangspunten en maken daarover afspraken met gemeenten betreffende mijlpalen, wederzijdse rollen en taken in het uitvoeringsproces.

Het project voldoet aan deze voorwaarden. De opbrengst van de windturbines komt zoveel mogelijk ten goede aan de leefgemeenschap. De initiatiefnemers van Windpark Ospeldijk hebben geen winstoogmerk. Er wordt een omgevingsfonds opgericht waarmee projecten kunnen worden gefinancierd die gericht zijn op verdere verduurzaming en de leefbaarheid van de lokale gemeenschap. Ook kan worden geparticipeerd in het windpark. Om te zorgen dat de lokale gemeenschap het meest profiteert, krijgen inwoners en bedrijven uit de omgeving voorrang bij het inschrijven op obligaties.

3.5 Gemeentelijk beleid

Windenergie

Het college van burgemeesters en wethouders en de gemeenteraad van Nederweert hebben ingestemd met de realisatie van windenergie in de gemeente. Hiervoor zijn uitgangspunten en richtlijnen voor initiatiefnemers opgesteld. De uitgangspunten en

richtlijnen die de gemeente hanteert zijn de in regionaal samenwerkingsverband opgestelde uitgangspunten en richtlijnen (zie 3.4).

Voor het grondgebied van de gemeente Nederweert zijn diverse locaties aangewezen waar, vanwege verschillende redenen geen windturbines gewenst zijn. Het betreft onder andere stiltegebieden, natuurbeschermingsgebieden en locaties waar vanwege de afstand tot bebouwd gebied windturbines minder gewenst zijn.

Op 26 september 2017 heeft de gemeenteraad van Nederweert besloten planologische medewerking te verlenen aan Windpark Ospeldijk, onder meer omdat dit plan uit oogpunt van landschap en ruimtelijke ordening de beste locatie heeft.

Structuurvisie Nederweert

Met de gemeentelijke structuurvisie maakt de gemeente Nederweert inzichtelijk welke ruimtelijke ontwikkelingen gewenst zijn en op welke manier de gemeente Nederweert deze ontwikkelingen wil realiseren. In de structuurvisie geeft de gemeente aan dat bestaande kwaliteiten van het buitengebied behouden moeten blijven. Nieuwe initiatieven in het buitengebied worden beoordeeld op de effecten voor de omgevingskwaliteiten.

Aanvullende Structuurvisie Nieuwe bebouwing in het buitengebied

Voor bouwen in het buitengebied is door de gemeente Nederweert een aanvullende structuurvisie opgesteld op basis van het Limburgs kwaliteitsmenu (hierna: LKM). Het LKM, dat in 2010 door de provincie Limburg is ingevoerd, is een kwalitatieve benadering voor ontwikkelingen in het buitengebied. Met het LKM kunnen ontwikkelingen in het buitengebied worden gecombineerd met de gewenste kwaliteitsverbetering van het buitengebied. Het LKM is inmiddels overgedragen van de provincie naar de gemeenten. De gemeente Nederweert heeft het LKM verwerkt in een Aanvullende Structuurvisie Nieuwe bebouwing in het buitengebied.

Indien een ontwikkeling niet passend is in het bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert', dan dient te worden getoetst aan de aanvullende structuurvisie voor het buitengebied. In de structuurvisie is voor diverse ontwikkelingen aangegeven of de kwaliteitsbijdrage geleverd moet worden in de vorm van een bijdrage aan een kwaliteitsfonds of dat er sprake moet zijn van een rechtstreekse kwaliteitsbijdrage.

De beleidsregels uit de aanvullende structuurvisie niet direct van toepassing op het realiseren van windturbines in het buitengebied; windturbines worden niet specifiek genoemd. Omdat het toevoegen van kwaliteit van belang is bij ontwikkelingen in het buitengebied, is echter ook voor Windpark Ospeldijk naar de mogelijkheden voor het toevoegen van kwaliteit gekeken. In paragraaf 4.5 wordt hier verder op ingegaan.

3.6 Conclusie

Het realiseren van het beoogde windpark sluit aan op het relevante beleid van de verschillende overheden. Het realiseren van het windpark draagt bij aan het behalen van de Europese richtlijn, die weer de basis vormt voor het rijksbeleid. De rijksoverheid erkent in haar beleid het belang van windenergie en geeft aan dat naast ruimte bieden aan grote windparken ook de kleinschaliger initiatieven van belang zijn. Dit project betreft zo'n kleinschaliger initiatief. Dit project draagt bij aan het behalen van de doelstellingen van de provincie Limburg met betrekking tot de productie van windenergie. Hoewel de provincie Limburg de focus legt op clusters van tenminste zes turbines, is dit project niet in strijd met

de beleidsdoelstellingen van de provincie. Totdat de provinciale doelstelling met betrekking tot de productie van windenergie is gehaald, zijn namelijk ook projecten met minder dan zes windturbines mogelijk. Het project wordt niet gerealiseerd op een locatie die behoort tot de uitsluitingsgebieden voor windenergie van de provincie Limburg, maar op een locatie die behoort tot de voorkeursgebieden voor windenergie.

Het project voldoet aan de wens van de provincie Limburg om de opbrengst van windturbines zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de leefgemeenschap waarbij de windturbines worden geplaatst. Windpark Ospeldijk wordt namelijk ontwikkeld en geëxploiteerd door twee partijen zonder winstoogmerk. Er wordt een omgevingsfonds opgericht waarmee projecten kunnen worden gefinancierd die gericht zijn op verdere verduurzaming en de leefbaarheid van de lokale gemeenschap. Ook kan worden geparticipeerd in het windpark. Om te zorgen dat de lokale gemeenschap het meest profiteert, krijgen inwoners en bedrijven uit de omgeving voorrang bij het inschrijven op obligaties.

Het realiseren van een windpark sluit daarnaast aan bij het voornemen van het college van burgemeesters en wethouders en de gemeenteraad van Nederweert om windenergie te realiseren in Nederweert. Het initiatief voor Windpark Ospeldijk voldoet aan de door de gemeente gehanteerde regionale voorwaarden voor windenergie. Conform het LKM, dat door de gemeente Nederweert is verwerkt in een structuurvisie voor nieuwe bebouwing in het buitengebied, dient er bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied kwaliteit te worden toegevoegd.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

Een aantal milieu- en omgevingsaspecten speelt een nadrukkelijke betekenis bij het realiseren van een windpark. Aan de hand van de relevante omgevings- en milieufactoren wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de uitvoerbaarheid van het project.

4.2 M.e.r.-beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Voor een aantal activiteiten geldt daarom een zogenoemde m.e.r.-plicht. Deze activiteiten worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor andere activiteiten geldt dat zij afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen kunnen hebben. Voor deze laatste activiteiten geldt een zogenaamde m.e.r.-beoordelingsplicht.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) geeft aan of voor een project een m.e.r.-(beoordelings)plicht van toepassing is. De oprichting van een windturbinepark is opgenomen in de activiteitenlijst van het Besluit m.e.r. onder C 22.2 en D 22.2

In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is opgenomen voor welke gevallen een m.e.r.-plicht geldt. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is per activiteit aangegeven wat de relevante drempel is voor een m.e.r.-plicht. Het project betreft een windpark van vier windturbines. Daarmee ligt het project ruim onder de drempel zoals genoemd bij activiteit C 22.2. Een m.e.r.-plicht is niet van toepassing. In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is opgenomen in welke gevallen een plan m.e.r.-plicht geldt en in welke gevallen moet worden beoordeeld of een milieueffectrapport noodzakelijk is:

Het project valt met vier windturbines onder de drempelwaarde voor het aantal windturbines uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. De drempelwaarde voor het gezamenlijk vermogen van 15 MW wordt echter, afhankelijk van het te selecteren type windturbine, mogelijk overschreden.

Betekenis voor het project

Voor het project is een aanmeldingsnotitie voor een m.e.r.-beoordeling ingediend bij het bevoegd gezag³. Hierin is beschreven wat de mogelijke milieugevolgen zijn van het windpark. Op basis van de aanmeldingsnotitie heeft het College van B&W van de gemeente Nederweert op 30 januari 2018 besloten dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

4.3 Geluid

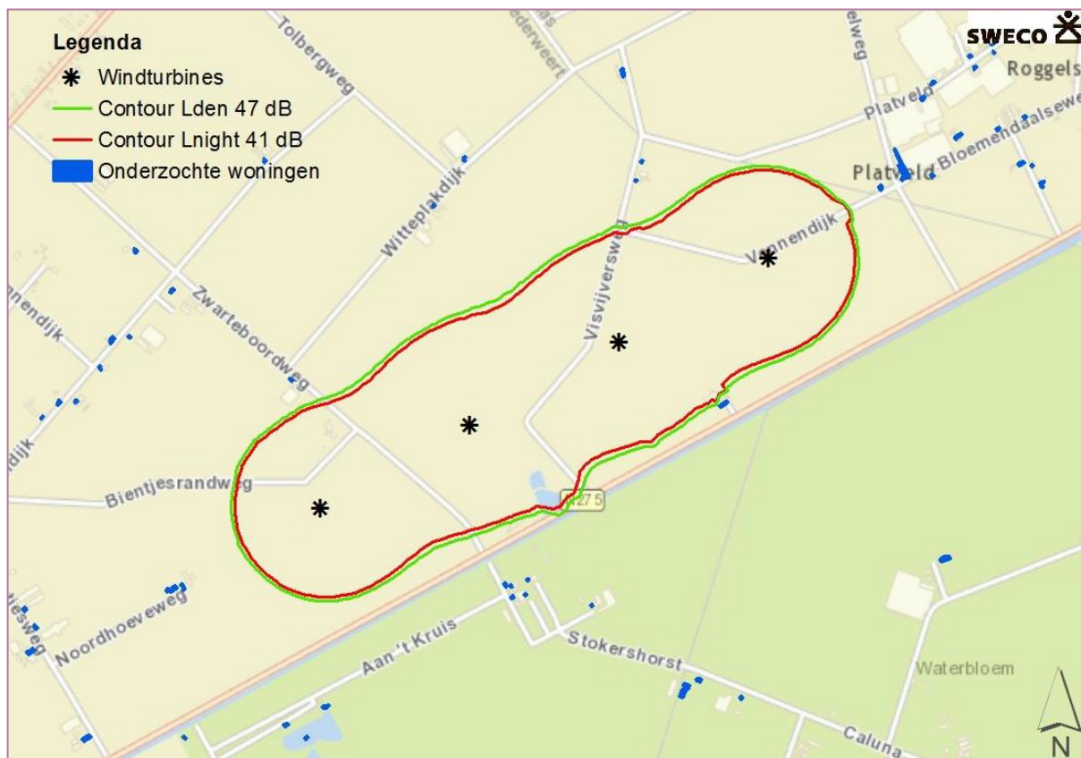
Ten behoeve van het windpark is akoestisch onderzoek verricht naar de geluidbelasting door de windturbines⁴. Conform artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden voor gevoelige gebouwen de grenswaarden voor een geluidsbelasting als gevolg van de windturbines van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night}. In de wettelijke geluidsnorm (Activiteitenbesluit) is rekening gehouden met de beleving van het geluid inclusief

³ Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling, Sweco B.V., 18 januari 2018, bijlage 1

⁴ Windpark Ospeldijk, Akoestisch onderzoek, Sweco Nederland B.V., 15 januari 2018, bijlage 2

laagfrequent geluid van windturbineparken⁵. Voor een goede ruimtelijke ordening wordt een geluidsbelasting aanvaardbaar geacht indien de genoemde waarden niet worden overschreden.

Uit het verrichte akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidbelasting op de dichtstbijzijnde woningen door het windpark de waarden van 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} niet wordt overschreden (zie Figuur 9). Hiermee valt de ontwikkeling binnen de grenswaarden van het Activiteitenbesluit.

Figuur 9: Geluidcontouren onder Activiteitenbesluit

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is tevens onderzoek gedaan naar de gecumuleerde geluidsbelasting van het nieuwe windpark met andere geluidbronnen in de omgeving. Daarbij is gekeken naar de omliggende bestaande en nieuw te ontwikkelen windturbines, mogelijke geluidbelastingen vanuit een spoorweg, industrieterrein, vliegverkeer en wegverkeer. Geconstateerd is dat bij twaalf geluidgevoelige objecten (woningen) sprake kan zijn van een gecumuleerde geluidbelasting vanwege het windpark en de N275 Venloseweg. Voor deze woningen is de gecumuleerde geluidbelasting berekend. Uit de berekende gecumuleerde geluidbelasting blijkt dat bij zes woningen de akoestische kwaliteit één klasse minder wordt. Voor twee woningen verschuift de akoestische kwaliteit van goed naar redelijk. En voor vier woningen verschuift de akoestische kwaliteit van redelijk naar matig. Voor een van deze woningen, te weten de

⁵ Zie hiervoor ook de brief van de minister van Infrastructuur en Milieu (d.d. 24 maart 2016 kenmerk IENM/ BSK-2016/55583) en het Kennisbericht omtrent het geluid van windturbines van het RIVM (juni 2016).

woning op het adres Venloseweg 18 geldt dat dit een woning is van een deelnemer aan het windpark. Voor zes woningen geldt dat de akoestische kwaliteit na de berekende gecumuleerde geluidsbelasting gelijk blijft. Daarnaast kan indien nodig door toepassing van gevelmaatregelen het binnenniveau worden verbeterd.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande zijn er voor de uitvoering van het project geen belemmeringen in het kader van geluid. De geluidbelasting van het windpark voldoet aan de wet- en regelgeving. Er is sprake van een beperkt effect als gekeken wordt naar het windpark in cumulatie met omliggende geluidbronnen. De gemeente acht de verminderde akoestische kwaliteit voor zes woningen aanvaardbaar, omdat voor de woningen aan de zuidzijde van de Noordervaart geldt dat het windturbinegeluid en het wegverkeersgeluid op dezelfde gevel cumuleert. Daardoor beschikken deze woningen ook na de realisatie van het windpark over een geluidluwe zijde. Voor de woning op het adres Venloseweg 18 geldt dat dit een woning is van een deelnemer aan het windpark, die medewerking verleent aan het windpark.

De rapportage van het akoestisch onderzoek is bijgevoegd als bijlage 2.

4.4 Ecologie

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van soorten en gebieden geregeld. In het kader van de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mogelijke effecten van het project op de beschermde natuurwaarden. Voor het windpark is hiervoor ecologisch onderzoek uitgevoerd⁶.

Natura 2000 gebieden

In de omgeving van Windpark Ospeldijk bevinden zich de Natura 2000-gebieden Groote Peel en Deurnsche Peel & Mariapeel. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden.

Uit het onderzoek blijkt dat Windpark Ospeldijk zowel in de aanleg- als in de exploitatiefase geen effect heeft op de beschermde Natura 2000-gebieden. Er zijn geen effecten op habitattypen, soorten die zijn genoemd in de habitatrichtlijn en broedvogels waarvoor de Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen.

Natura 2000-gebied Groote Peel is aangewezen als gebied waar de taigarietgans als niet-broedvogel kan voorkomen. Het optreden van effecten kan echter op voorhand worden uitgesloten, omdat de taigarietgans nauwelijks meer voorkomt in het Natura 2000-gebied en verder geen relatie heeft met het plangebied. Voor de vogelsoorten kolgans, toendrarietgans en kraanvogel die voorkomen in de Natura 2000-gebieden Groote Peel en Deurnsche Peel & Mariapeel is het totaaleffect van de vier windturbines verwaarloosbaar klein. Het optreden van significant negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden kan met zekerheid uitgesloten worden.

⁶ Natuurtoets Windpark Ospeldijk, Bureau Waardenburg bv, 14 december 2017; Quickscan beschermde natuurwaarden Windpark Ospeldijk, Bureau Meervelt, 29 november 2017; Onderzoek vleermuizen Windpark Ospeldijk 2017, Bureau Meervelt, 18 januari 2018.

Beschermde soorten

De watergangen, oevers en akkers in het plangebied vormen het leefgebied van algemene soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In de beplanting en op de akkers zijn algemene broedvogels aanwezig. In de aanlegfase moet verstoring van in gebruik zijnde nesten voorkomen worden. Dit kan door buiten het broedseizoen te werken, of door de locatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels.

Er is in de aanlegfase geen risico op aantasting of verstoring van jaarrond beschermde nesten van vogels. Ook zijn er geen negatieve effecten op verblijfplaatsen, foerageergebieden, vliegroutes en migratiegebied van vleermuizen te verwachten. Ten aanzien van beschermde soorten planten, ongewervelde dieren, vissen en reptielen worden in de aanlegfase geen verbodsbepalingen overtreden.

In de exploitatiefase geldt dat er jaarlijks naar schatting circa 40 aanvaringsslachtoffers onder vogels te verwachten zijn. Het gaat hierbij vooral om algemene zangvogelsoorten op seizoenstrek. Onder lokaal verblijvende vogels is niet uit te sluiten dat op jaarbasis een of meerdere slachtoffers vallen onder de kievit en kolgans. Voor deze vogelsoorten kan een effect van de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Ospeldijk op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken populaties echter op voorhand met zekerheid uitgesloten worden. Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming kan worden verleend omdat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt voor de genoemde vogelsoorten.

Voor vleermuizen worden op jaarbasis maximaal 17 aanvaringsslachtoffers in het gehele windpark verwacht. Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis kan een effect van de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Ospeldijk op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende populaties met zekerheid uitgesloten worden. Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming kan worden verleend omdat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt voor de genoemde vleermuissoorten.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande zijn er voor de uitvoering van het project geen belemmeringen in het kader van ecologie. Voor de effecten tijdens de exploitatiefase geldt dat ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de betreffende vogel- en vleermuissoorten kan worden verleend.

De rapportage van het ecologisch onderzoek (natuurtoets) is bijgevoegd als bijlage 3. Dit ecologisch onderzoek is onder meer gebaseerd op de quickscan beschermde natuurwaarden (bijlage 3a) en het onderzoek vleermuizen (bijlage 3b).

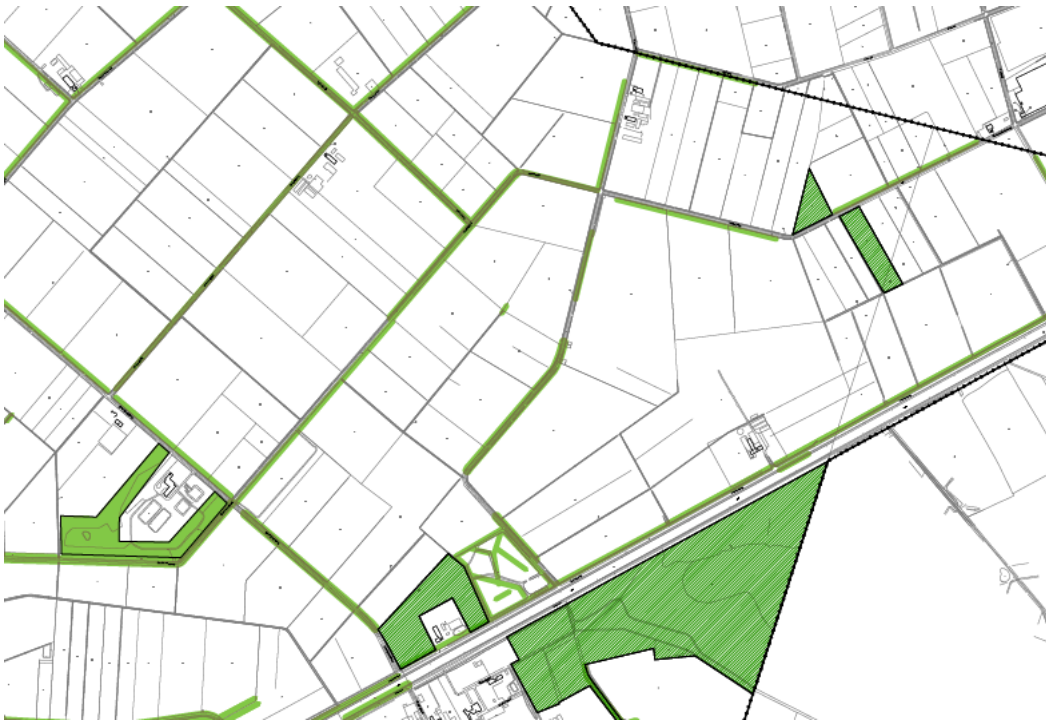
4.5 Landschap

Door de vorm en de schaal hebben moderne windturbines een visuele impact op de beleving van het landschap. De maatschappelijke acceptatie van een windpark wordt groter wanneer deze goed worden ingepast in het landschap. In deze paragraaf komt de landschappelijke inpassing van Windpark Ospeldijk aan bod.

Kenmerken landschap

De gemeente Nederweert streeft naar het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied. Voor het behoud van de bestaande groenstructuur is ook het behoud van de aanwezige landschapselementen van groot belang. Het behoud van de landschapselementen wordt geregeld in het bestemmingsplan voor het buitengebied. Landschapselementen worden in het bestemmingsplan gedefinieerd als: *'punt-, lijn- en vlakelementen met een maximale grootte van 5 ha, die een groene of blauwe component bezitten, en die voor de identiteit van het landschap van algemeen belang zijn vanwege hun leeftijd (ouder dan 35 jaar) of om andere redenen, zoals hun schoonheids- of plaatselijke zeldzaamheidswaarde of hun beeldbepalende functie voor de omgeving.'*

De in het buitengebied aanwezige landschapselementen zijn opgenomen op een kaart, die als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd. In Figuur 10 is een uitsnede van deze kaart opgenomen, waarop de landschapselementen nabij de locatie van Windpark Ospeldijk zijn weergegeven.

Figuur 10: Uitsnede kaart landschapselementen nabij locatie Windpark Ospeldijk

Bron: gemeente Nederweert

Uit Figuur 10 blijkt dat zich in de nabijheid van Windpark Ospeldijk diverse landschapselementen bevinden waarvan het behoud bijdraagt aan het behouden van de groenstructuur in het buitengebied. De windturbines worden niet gesitueerd ter plaatse van de op de kaart aangegeven landschapselementen. Het behoud van de op de kaart aangegeven landschapselementen komt niet in het geding door de realisatie van Windpark Ospeldijk.

Naast de diverse landschapselementen kenmerkt het landschap rondom Windpark Ospeldijk zich voornamelijk door zijn openheid en de aanwezigheid van grote agrarische percelen langs de verkavelingsassen van de Peelontginningen die 400 tot 600 meter uit elkaar liggen. Deze ontginningen behoren tot de categorie jonge ontginningen. Na de ruilverkavelingen van de 60 jaren van de vorige eeuw hebben de kleinschalige droge heideontginningen namelijk plaats gemaakt voor meer openheid en rechte lijnigheid. Dit raamwerk is sinds de ruilverkaveling ook ruimer van opzet geworden. Kenmerkend ruimtelijk visueel aspect hierbij zijn de hoekverdraaiingen, waarbij binnen één blok het patroon wel recht is, maar de grote blokken onderling niet loodrecht op elkaar staan. De windturbines worden geplaatst op de grote agrarische percelen. De verkavelingsstructuur van de jonge ontginningen blijft behouden en de kenmerkende openheid van het landschap wordt niet aangetast door de realisatie van vier windturbines met veel onderlinge tussenruimte.

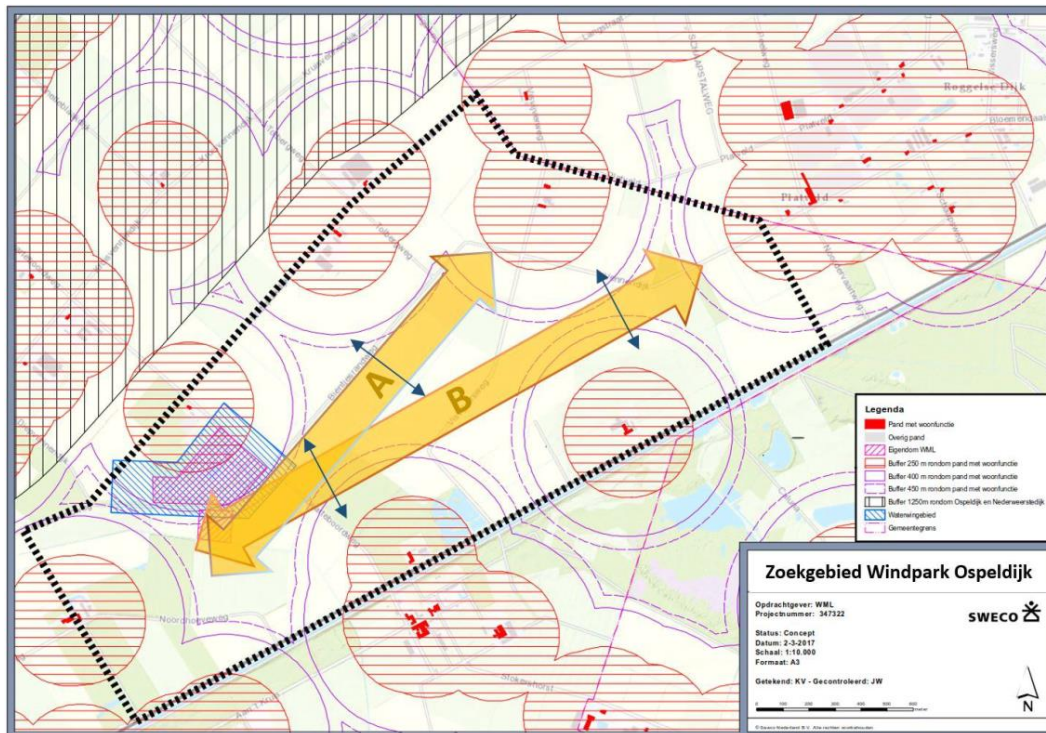
In het jonge ontginningslandschap zijn naast openheid ook gebieden aan te wijzen waar nog zoveel oorspronkelijke lineaire landschapselementen te vinden zijn, dat een halfbesloten landschap ontstaat. Diverse van deze lineaire landschapselementen zijn terug te zien op de eerder genoemde kaart met landschapselementen. In de omgeving van Windpark Ospeldijk betreft dit voornamelijk groene, landschappelijke elementen langs de paden en wegen, waarvan het behoud zoals reeds aangegeven niet in het geding komt door de realisatie van Windpark Ospeldijk. Andere kenmerkende (lineaire) elementen in de directe omgeving zijn de Venloseweg en het kanaal Noordervaart.

Twee mogelijke opstellingen Windpark Ospeldijk

Voorafgaande aan de keuze voor de definitieve locatie en opstelling van Windpark Ospeldijk zijn meerdere locaties en opstellingen bestudeerd en afgewogen. Het blijkt dat de beleving van het landschap negatief kan worden beïnvloed door de realisatie van windturbines als nieuwe elementen in het landschap. De landschappelijke effecten van een windpark worden als minder ingrijpend ervaren als het beeld van een windturbineopstelling eenvoudig en eenduidig is. Lijnopstellingen met een strak, eenduidig patroon worden als minder storend beleefd en beschouwd dan meer 'rommelige' opstellingen. Lijnopstellingen zijn eenvoudig en rustig voor de waarneming. Lijnopstellingen zijn namelijk vanuit veel standpunten te herkennen als een ordelijk patroon, aldus Veenenbos en Bosch⁷. Een lijnopstelling kan daarnaast bijdragen aan het versterken van de in het gebied aanwezige, kenmerkende, landschappelijke structuren.

Uiteindelijk zijn er voor Windpark Ospeldijk twee mogelijke lijnopstellingen overgebleven met de minste impact op het landschap. Deze mogelijke opstellingen (A en B) zijn weergegeven in Figuur 11.

⁷ Windenergie Midden-Limburg, Landschapsadvies grensgebied gemeenten Peel&Maas en Leudal, Veenenbos en Bosch.

Figuur 11: Laatste twee mogelijkheden locatie en opstelling Windpark Ospeldijk

Opstelling A betreft een opstelling waarbij aangesloten wordt bij de kenmerkende jonge ontginningslijnen in het landschap. De opstelling van de windturbines loopt parallel met de jonge ontginningslijnen.

Opstelling B sluit aan bij een tweetal dominante landschapselementen. De opstelling van de windturbines loopt namelijk parallel met de Venloseweg en het kanaal Noordervaart. De Venloseweg vormt in combinatie met het kanaal Noordervaart een sterke structuurlijn in het landschap.

Opstelling Windpark Ospeldijk

Voor Windpark Ospeldijk is gekozen voor een lijnopstelling van vier windturbines met onderling gelijke tussenafstanden. Het windpark wordt parallel aan de Venloseweg en het kanaal Noordervaart gesitueerd. Het betreft opstelling B, zoals weergegeven in Figuur 11.

De Venloseweg en het kanaal Noordervaart functioneren als een sterke structuurlijn in het landschap. Door de opstelling van het windpark parallel aan de Venloseweg en het kanaal Noordervaart wordt deze in het landschap aanwezige structuurlijn verder versterkt, zoals te zien in Figuur 12. De gekozen opstelling draagt hiermee bij aan een versterking van de voor het gebied kenmerkende landschapskarakteristieken.

Figuur 12: Opstelling B + hoofdstructuren landschap

Visualisaties

Om de landschappelijke effecten het windpark in inzichtelijk te maken zijn visualisaties gemaakt van het windpark in het landschap. De visualisaties zijn opgesteld voor zowel de minimale als de maximale afmetingen van de windturbines binnen de mogelijke bandbreedte. Deze visualisaties zijn opgenomen in bijlage 4 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

De visualisaties tonen aan dat er in zowel de situatie gebaseerd op de minimale als op de maximale afmetingen van de windturbines sprake is van een evenwichtige lijnopstelling van windturbines die een extra dimensie toevoegt en aansluit op bestaande landschappelijke structuur van de Venloseweg en het kanaal Noordervaart.

In de visualisaties zijn tevens de windparken weergegeven die momenteel in ontwikkeling zijn in de omgeving van windpark Ospeldijk. Het gaat om de initiatieven windpark 'Egchelse Heide' en 'verlengde Boerderijweg'. Uit de visualisaties blijkt dat de windturbines van de andere initiatieven in de omgeving zich op zodanige afstand bevinden dat zij soms nog net gedeeltelijk boven de in het landschap aanwezige bomenrijen zichtbaar kunnen zijn. Er is echter geen sprake van storende visuele interferentie, het is duidelijk dat de 4 turbines in lijnopstelling van Windpark Ospeldijk bij elkaar horen en dat de overige windturbines tot andere windparken behoren. De visualisaties geven daarmee een volledig beeld van de landschappelijke effecten van zowel Windpark Ospeldijk zelf als van de cumulatieve effecten van windpark Ospeldijk met de effecten van nieuwe windparkinitiatieven in de omgeving.

Kwaliteitsbijdrage

Het beleid van de gemeente Nederweert is er op gericht om bij het toevoegen van nieuwe bebouwing in het buitengebied een kwaliteitsbijdrage te leveren aan het (landschap van het) buitengebied. Dit beleid voor het buitengebied is vastgelegd in de aanvullende structuurvisie voor nieuwe bebouwing in het buitengebied. Voor Windpark Ospeldijk is getoetst aan dit beleid. Voor verschillende categorieën ontwikkelingen in het buitengebied is in de structuurvisie opgenomen op welke manier een kwaliteitsbijdrage geleverd kan worden aan het buitengebied. De bijdrage kan bestaan uit een fysieke kwaliteitsimpuls, als onderdeel van het project of een financiële bijdrage aan het gemeentelijke kwaliteitsfonds. Windturbines zijn niet opgenomen in de structuurvisie en ook niet passend binnen de beschrijving van de categorie 'overige (gebouwde) functies'. De ontwikkeling van windturbines komt nu op gang in de gemeente Nederweert, ook voor de realisatie van Windpark Ospeldijk zal in lijn met het gemeentelijk beleid per te bebouwen m² een kwaliteitsbijdrage worden geleverd aan het gemeentelijke kwaliteitsfonds.

Voor de kwaliteitsbijdrage wordt aangesloten bij het tarief dat geldt voor de uitbreiding van bedrijventerreinen in agrarisch gebied. Conform de Nota Kwaliteitsbijdrages Buitengebied geldt hiervoor een tarief van € 5 per m² bestemd bedrijventerrein. Omdat een windturbine een bijzonder bouwwerk is, wordt uitgegaan van de oppervlakte van het fundament van de windturbine plus de permanente kraanopstelplaats die bij de windturbine wordt aangelegd. Het fundament heeft een oppervlak van circa 500 m² per turbine. De afmetingen van de kraanopstelplaats zijn mede afhankelijk van de eisen van de windturbineleverancier. De kraanopstelplaats wordt niet groter gemaakt dan strikt noodzakelijk en hebben een afmeting van minimaal 1.000 en maximaal 2.400 m² per turbine (40 x 60 m). Dit maakt dat er voor de kwaliteitsbijdrage per turbine gerekend wordt met maximaal 2.900 m². Voor vier turbines wordt in totaal minimaal € 30.000 en maximaal € 58.000 bijgedragen aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds. Dit kwaliteitsfonds kan door de gemeente worden benut om kwaliteit aan het buitengebied toe te voegen als compensatie voor het realiseren van het windpark.

WML en Burgerwindpark Ospeldijk B.V. hebben echter de voorkeur om in plaats van een financiële bijdrage aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds, in overleg met de gemeente een concreet kwaliteitsproject in het gebied te realiseren. Met het realiseren van een kwaliteitsproject in het gebied wordt direct kwaliteit toegevoegd aan de omgeving van het windpark. Initiatiefnemers streven daarbij een project op basis van voorstellen van de bewoners uit de omgeving van het windpark.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande is het windpark landschappelijk inpasbaar en zijn er vanuit landschappelijk oogpunt geen belemmeringen voor de realisatie van het windpark. Er worden geen kenmerkende landschappelijke elementen geschaad waarvan het behoud van belang is voor de groenstructuur in het buitengebied. Ook blijven het kenmerkende verkavelingenpatroon van de jonge ontginningen en de openheid van het gebied behouden bij de realisatie van het windpark. Conform de aanvullende structuurvisie voor nieuwe bebouwing in het buitengebied, geldt de verplichting om bij nieuwe bebouwing in het buitengebied een kwaliteitsbijdrage te leveren. In lijn met het beleid in de structuurvisie wordt er door de initiatiefnemers een bijdrage van € 30.000 gedaan aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds. Hiermee kan de gemeente Nederweert kwaliteit toevoegen in het buitengebied, ter compensatie van de realisatie van een windpark in het buitengebied.

4.6 Radar en luchtvaart

Windturbines kunnen radarbeelden verstoren. In de omgeving van militaire- en burgerluchtvaartterreinen, radars en bakens geldt regelgeving ten aanzien van obstakelvrije vlakken. Dit is van belang voor de veiligheid en efficiëntie van het vliegverkeer. Ook het ministerie van Defensie gebruikt de radarsystemen om het Nederlands grondgebied te kunnen beschermen.

Radartoetsingsgebieden

Rondom de zeven radarposten van het ministerie van Defensie zijn toetsingsgebieden aangewezen. Deze gebieden zijn beschreven in regels onder het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) die op 1 oktober 2011 in werking zijn getreden. De toetsingsplicht maakt onderscheid in windturbines enerzijds en gebouwen en andere bouwwerken anderzijds. Dit is nodig, omdat windturbines een grotere kans hebben radars te verstoren. Plannen voor windturbines zijn toetsingsplichtig indien het windturbines betreft op een afstand van minder dan 75 km van één van de 7 radarposten en indien de tiphoogte van de wieken de opstelhoogte van die radarinstallatie met een bepaalde hoogte overstijgt.

De initiatiefnemer dient in dit geval een onderzoek te laten uitvoeren door TNO. Door TNO wordt onderzocht in hoeverre de beoogde windturbines het radarbeeld verstoren. Het ministerie van Defensie beoordeelt door TNO berekende verstoring van het radarbeeld voor projecten binnen het toetsingsgebied aanvaardbaar is en verleent een verklaring van geen bezwaar als dat het geval is.

Betekenis voor het project

De locatie van het windpark bevindt zich op een afstand van minder dan 75 km van één van de radarposten van het ministerie van Defensie (radarpost Volkel). Hier geldt conform bijlage 10 bij de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) een maximale tiphoogte van de wieken van 114 meter. De windturbines in het windpark overschrijden deze hoogte. Hierdoor is onderzoek naar de verstoring van het radarbeeld noodzakelijk.

Door TNO is onderzoek uitgevoerd naar de verstoring van het radarbeeld⁸. Daarbij is een 'worst-case' turbine doorgerekend, met een ashoogte van 140 meter en een rotordiameter van 145 meter. TNO heeft berekend dat met het windpark dan nog een voldoende radardekking over blijft (91%). Op basis van de onderzoeksresultaten wordt het ministerie van Defensie gevraagd een verklaring van geen bezwaar te verlenen. Verwacht wordt dat deze verklaring verleend is voordat de gemeente het besluit omtrent de omgevingsvergunning neemt.

Obstakelverlichting

Vanwege de veiligheid voor het vliegverkeer moeten windturbines worden voorzien van obstakelverlichting. Voor de verlichting van windturbines zijn internationale richtlijnen, opgesteld door de internationale burgerluchtvaartorganisatie (ICAO). Op basis van deze richtlijnen heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bepaald over welke vormen van verlichting windturbines in Nederland moeten beschikken. Dit is vastgelegd in het Informatieblad Aanduiding van windturbines en

⁸ Radarverstoringsonderzoek windpark Ospel, TNO, 15 december 2017, bijlage 5

windparken op het Nederlandse vasteland⁹. In bijlage 6 wordt de obstakelverlichting voor Windpark Ospeldijk beschreven¹⁰. Deze voldoet aan de richtlijnen van de ILT.

Betekenis voor het project

De obstakelverlichting van het te selecteren type windturbine zal voldoen aan de richtlijnen van de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Gelet op het voorgaande zijn er voor de uitvoering van het project geen belemmeringen in het kader radar en luchtvaart.

4.7 Slagschaduw

De bewegende schaduw die ontstaat als de zon op de draaiende rotorbladen van de windturbine valt, wordt aangeduid met de term slagschaduw. Deze bewegende schaduw effecten van een windturbine kunnen hinder veroorzaken bij mensen. De flikkerfrequentie, het contrast en de tijdsduur van blootstelling zijn van invloed op de mate van hinder die ondervonden kan worden.

Wettelijke kader

In de Activiteitenregeling milieubeheer is een norm voor de maximaal toelaatbare slagschaduwduur opgenomen die een gevoelig object mag treffen op lichtdoorlatende geveldelen. Hierbij worden als gevoelige objecten beschouwd, die objecten waar mensen verblijven of kunnen verblijven, zoals woonhuizen, scholen of ziekenhuizen, voorzover het gaat om geveldelen waar ramen in zitten. In artikel 3.12 lid 1 van de Activiteitenregeling milieubeheer is vastgelegd dat windturbines voorzien dienen te zijn van een automatische stilstandvoorziening als de norm wordt overschreden en de afstand tussen de windturbines en de hindergevoelige objecten minder dan 12 maal de rotordiameter van de windturbine bedraagt.

Ten behoeve van het windpark is onderzoek verricht naar slagschaduwhinder¹¹. Uitgegaan is van een worst case interpretatie van de norm, namelijk een langjarig gemiddelde verwachte slagschaduwduur van maximaal 5 uur en 40 minuten. Voor alle gevoelige objecten die binnen die binnen deze contour liggen, is vervolgens de slagschaduw berekend.

Uit de berekening blijkt dat op alle beschouwde woningen (22 gevoelige objecten) de totaal verwachte slagschaduw gemiddeld per jaar meer dan 5 uur en 40 minuten bedraagt. Om de overschrijding van de norm te voorkomen, worden de turbines voorzien van een stilstandvoorziening. Op die manier wordt de slagschaduw teruggeregeld zodat per object maximaal 5 uur en 40 minuten slagschaduw gemiddeld per jaar kan optreden. Omdat de gehanteerde norm strenger is dan de norm in het Activiteitenbesluit, wordt Om alle slagschaduwhinder op deze objecten weg te nemen zou er gemiddeld per jaar 136 uur stilstand nodig zijn.

Goede ruimtelijke ordening

⁹ Informatieblad. Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse Vasteland. In relatie tot luchtvaartveiligheid, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Inspectie Leefomgeving en Transport, 30 september 2016

¹⁰ Obstakelverlichting Windpark Ospeldijk, Sweco, 19 januari 2018, bijlage 6

¹¹ Slagschaduwhinder windpark Ospeldijk, Sweco, 11 januari 2018, bijlage 7

Naast de wettelijke normen ten aanzien van slagschaduw op gevoelige objecten dient in het kader van de planologische procedure beoordeeld te worden of, rekening houdende met het aspect slagschaduw, sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden. Daarom is ook gekeken naar de slagschaduw in cumulatie met andere (geplande en bestaande) windturbines en de slagschaduw op niet gevoelige objecten.

Voor de gecumuleerde slagschaduw met andere windparken geldt het volgende. De afstand tot het meest nabijgelegen bestaande windpark Boerderijweg bij Neer is dusdanig groot dat er geen cumulatie kan optreden. Ook cumulatie met slagschaduw effecten van het meest nabijgelegen initiatiefwindpark Egchelseheide is uitgesloten gezien de grote afstand en de ligging van de 0-uurscontour van slagschaduw van het windpark Ospeldijk.

Ten aanzien van erven, agrarische percelen, bedrijfsgebouwen en andere objecten, anders dan specifiek slagschaduwgevoelige objecten geldt dat deze in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook meegenomen worden in de beoordeling van de verwachte effecten. Het slagschaduwgebied is in kaart gebracht door een reeks slagschaduwduurcontouren oplopend van 0 tot 80 uur. Hieruit blijkt de mate van slagschaduwhinder in de omgeving van de windturbines die, ongeacht de aard van die omgeving, jaarlijks verwacht mag worden. Het slagschaduwgebied betreft in hoofdzaak agrarische gronden. In de hoogst belaste zones bedraagt de periode met slagschaduw circa 2 % van de totale dagperiode

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande zijn er voor de uitvoering van het project geen belemmeringen in het kader van slagschaduw, indien de windturbines worden voorzien van een stilstandvoorziening. Met de stilstandvoorziening wordt alle slagschaduw van meer dan 5 uur en 40 minuten gemiddeld per jaar, per object, weggenomen. Daarmee wordt aan de normen voldaan en is naar mening van de gemeente sprake van een goede ruimtelijke ordening. Door toepassing van de stilstandvoorziening zal er bij 22 gevoelige objecten geen sprake meer van overschrijding van de norm.

Voor objecten buiten de 5-uurs contour is de slagschaduwduur beperkt en is overschrijding van de norm uitgesloten.

Er is geen sprake van cumulatieve effecten van slagschaduw met bestaande of geplande windparken in de omgeving van windpark Ospeldijk.

Slagschaduw buiten gevoelige objecten valt in hoofdzaak op percelen die in agrarisch gebruik zijn. In de hoogst belaste zones dicht bij de windturbines is de belasting met slagschaduw beperkt tot circa 2% van de daglichtperiode. De gemeente acht deze slagschaduw aanvaardbaar. Daarbij zijn in ogenschouw genomen de duur van de slagschaduw, het toegelaten grondgebruik ter plaatse, het moment in het jaar en de periode van de dag waarin de slagschaduw kan optreden.

De rapportage van het onderzoek naar slagschaduwhinder is bijgevoegd als bijlage 7.

4.8 Straalpaden

Zendmasten van mobiele operators staan vaak met elkaar in verbinding via straalverbindingen. Voor de straalverbinding is vrij zicht nodig tussen de zendmasten. Het straalpad moet vrij zijn van fysieke objecten om een goede verbinding tussen de

zendmasten te realiseren. Een windturbine in het straalpad vormt een obstakel voor een straalverbinding, waardoor de kwaliteit van een straalverbinding niet meer voldoet. Een windturbine in een straalpad kan namelijk storingen in het signaal veroorzaken.

Wanneer het straalpad lager ligt dan de tiplaagte, die in het geval van Windpark Ospeldijk minimaal 55 meter bedraagt, heeft de windturbine geen effect op de straalverbinding tussen de zendmasten. Indien het straalpad boven de tiplaagte uitkomt bestaat er een criterium om te toetsen of een windturbine een straalpad deels of geheel afdekt. De aanbevolen afstand tussen een windturbine en een straalpad dient minstens de halve rotordiameter plus de 2^e fresnelzone te bedragen. Voor het berekenen van de 2^e fresnelzone wordt gebruik gemaakt van de straalpadlengte en de frequentie van de staalverbinding.

In de omgeving van Windpark Ospeldijk bevinden zich volgens het Antenneregister diverse zendmasten van mobiele operators, welke beschikken over vaste straalverbindingen met andere zendmasten. Deze zendmasten staan nabij het pompstation van WML, bij het perceel waar de meest westelijke windturbine wordt gesitueerd (zie Figuur 13).

Figuur 13: Zendmasten met vaste verbindingen nabij Windpark Ospeldijk Bron: Antenneregister

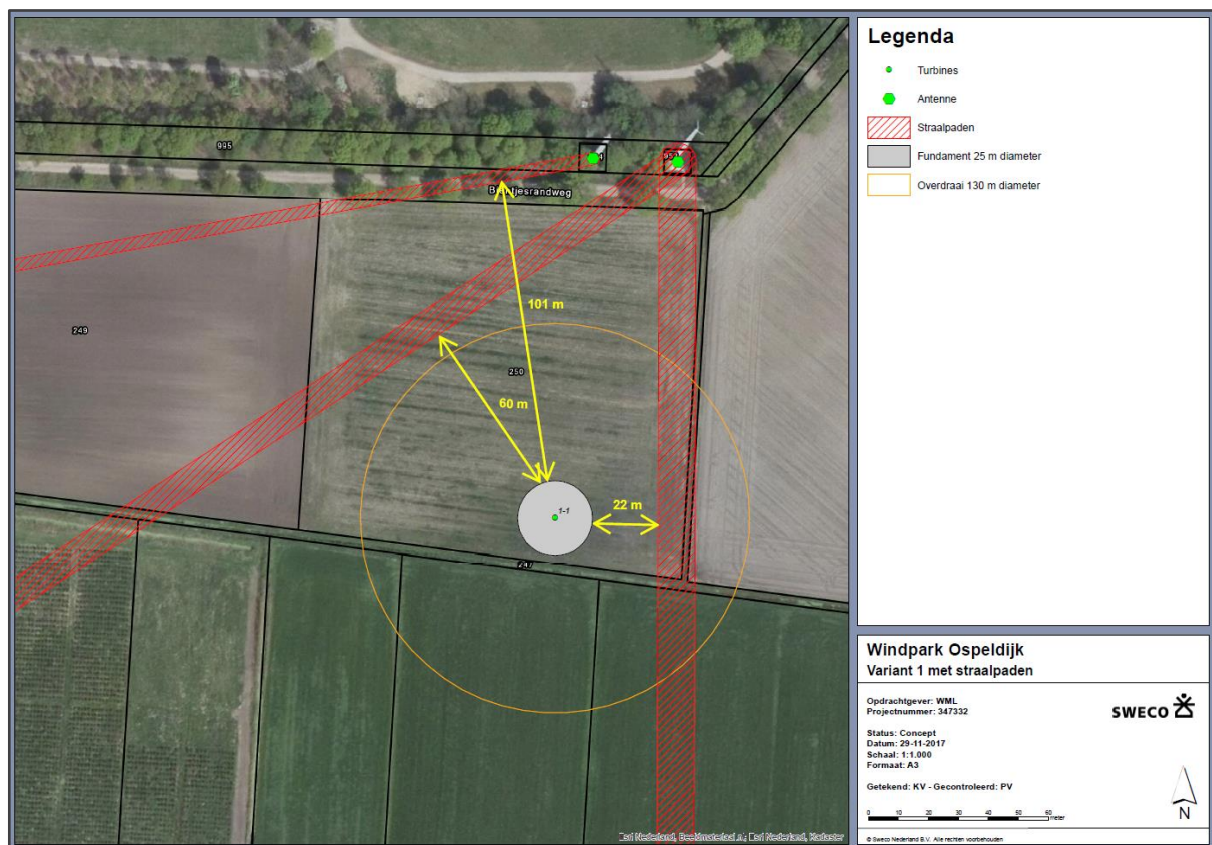
In Tabel 3 zijn de kenmerken van de vaste straalverbindingen nabij Windpark Ospeldijk opgenomen.

Zendmast	Hoogte	Straalrichting	Frequentie	Lengte	Breedte 2 ^e fresnelzone
1 (West)	40 m	259.6 gr	32.711 GHz	3,58 km	4,05 m
2 (Oost)	37 m	236.9 gr	19.645 GHz	11,18 km	9,24 m
3 (Oost)	38 m	180.2 gr	14.512 GHz	14,6 km	12,28 m

Tabel 3: kenmerken vaste straalverbindingen

De hoogte van de straalpaden bedraagt met 40, 37 en 38 meter minder dan de tiplaagte van de realiseren windturbines. De tiplaagte van de windturbines bedraagt namelijk ten minste 55 meter. De straalpaden worden hierdoor niet gehinderd door de (draaiende) rotoren.

In Figuur 14 zijn de drie straalpaden vanaf de twee zendmasten nabij de westelijke windturbine opgenomen. De mast van de westelijke windturbine bevindt zich niet in een van de straalpaden, de kleinste afstand van de mast van de windturbine tot een straalpad bedraagt hier 22 meter. De straalpaden worden hierdoor niet gehinderd door de mast van de windturbine.

Figuur 14: Straalpaden nabij de westelijke windturbine

Door de hoogte van de straalverbindingen en de loop van de straalpaden in relatie tot de situering van de windturbines wordt er geen verstoring van de straalpaden verwacht door de

realisatie van het windpark.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande worden er voor de uitvoering van project geen belemmeringen verwacht in het kader van straalpaden.

4.9 Externe veiligheid

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een toetsing aan het aspect externe veiligheid worden uitgevoerd. Windturbines zijn geen inrichtingen die vallen onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI). Vanuit het BEVI gelden geen eisen die het realiseren van het windpark beperken.

Activiteitenbesluit milieubeheer

In artikel 3.15a van het Activiteitenbesluit milieubeheer is geregeld dat het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, niet hoger is dan 10^{-6} per jaar. Het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen beperkt kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, is niet hoger dan 10^{-5} per jaar.

De $PR = 10^{-5}$ contour bedraagt conform het handboek¹² de halve rotordiameter. Uitgaande van de maximale rotordiameter van 145 meter die met de omgevingsvergunning wordt toegestaan, bedraagt deze contour 73 meter rondom de turbines.

De $PR = 10^{-6}$ contour van 231 meter is gebaseerd op de generieke waarden die in het handboek zijn opgenomen¹³ voor een turbine in deze klasse.

Binnen de contour van 10^{-5} rond de windturbines (Figuur 15) bevindt zich geen bebouwing ten behoeve van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten en laat het bestemmingsplan ook geen kwetsbare of beperkt kwetsbare bebouwing toe. Binnen de contour van 10^{-6} bevindt zich geen bebouwing van kwetsbare objecten en laat het geldende bestemmingsplan ook geen bebouwing van kwetsbare objecten toe. Het plan voldoet hiermee aan artikel 3.15a van het Activiteitenbesluit.

¹² Handboek Risicozonering Windturbines versie 3.1, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, september 2014

¹³ Uitgegaan is van een WT4000 turbine, IEC 2 klasse, op een ashoogte van 120 meter.

Figuur 15: Plaatsgebonden risicocontouren rondom de windturbines

Veiligheidseisen

Windturbines moeten voldoen aan diverse veiligheidseisen. Voor de veiligheidseisen ten aanzien van de constructie, het onderhoud, de prestatie en de netaansluiting van windturbines bestaan diverse normen. In Nederland worden de normen voor windturbines overgenomen van de mondiale- en Europese normen. De fabrikant van een windturbine kan op basis van een certificaat aantonen dat een windturbine aan de veiligheidsnormen voldoet. De windturbines zijn gecertificeerd conform de norm NVN 11400_0 en de Europese norm IEC 61400_2 en voldoen daarmee aan alle in Nederland gangbare veiligheidseisen en veiligheidsnormen.

Indirecte hinder

De plaatsing van windturbines kan het externe veiligheidsrisico van een bedrijf vergroten. Indien een onderdeel van een windturbine een inrichting raakt waar risicovolle activiteiten plaatsvinden, kan een domino-effect ontstaan. Daarom is beoordeeld welke risicovolle activiteiten in de omgeving plaatsvinden.

In de directe nabijheid bevinden zich volgens de Risicokaart (www.risicokaart.nl) geen risicovolle inrichtingen die de realisatie van het windpark in de weg kunnen zitten. In de omgeving bevinden zich enkele propaantanks, namelijk:

- Witteplakdijk 7, Ospel;
- Meijelsedijk 1, Ospel;
- Zwarteboordweg 4, Ospel;
- Kruisstraat 134, Nederweert-Eind;
- Caluna 6, Heythuysen.

In het handboek risicozonering windturbines is een generieke maximale werpafstand bepaald voor de windturbines. Deze bedraagt, bij overtoeren, maximaal 667 meter. De propaantanks liggen buiten deze maximale werpafstand.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande zijn er geen belemmeringen in het kader van externe veiligheid.

4.10 Water

In het kader van omgevingsvergunningprocedure is deze waterparagraaf opgesteld. Doel van deze waterparagraaf is het borgen van de waterbelangen tijdens zowel de aanleg- als de exploitatiefase van het windpark.

Voldoende water

De vier aan te leggen windturbines, die circa 700 m van elkaar verwijderd zijn, hebben elk een fundament van maximaal 25 m in doorsnede (oppervlak van ca. 490 m²) per turbine. De totale verhardingstoename is rond de 1.960 m². Bij een verhardingstoename van <2000 m² moet volgens de Keurregels van het Waterschap een kleine watertoetsprocedure worden doorlopen bij Waterschap Limburg (Waterschap Limburg, 2017).

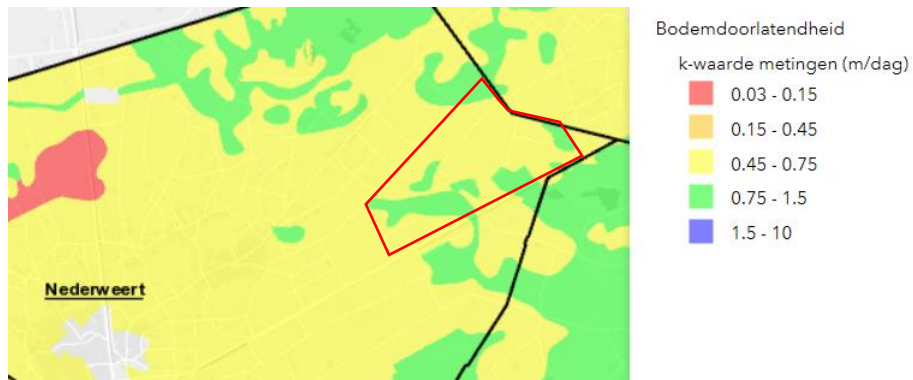

Figuur 16: De vier windturbines bij Ospeldijk die worden aangelegd in het plangebied (rood omlijnd)

Bij elke turbine wordt een kraanopstelplaats aangelegd en de turbines worden bereikbaar gemaakt met een pad van gebroken puin van ca. 4 m breed. De paden die naar de turbines leiden en de kraanopstelplaatsen worden aangelegd met gebroken puin en dienen voor aanleg en onderhoud. Deze infrastructuur is niet meegenomen in de verhardingstoename omdat ervan uit wordt gegaan dat water in deze paden kan infiltreren en door het minimale gebruik de paden niet dicht zullen slibben.

Watercompensatie

Binnen Waterschap Limburg dient op basis van de beleidsregels van de Keur rekening gehouden te worden met minimaal een T=10 situatie (50 mm neerslag in 27 uur) waarvoor water geïnfiltreerd of geborgd moet kunnen worden. Om rekening te houden met extreme neerslag dient een doorkijk gemaakt te worden naar een T=100 situatie (84 mm neerslag in 48 uur).

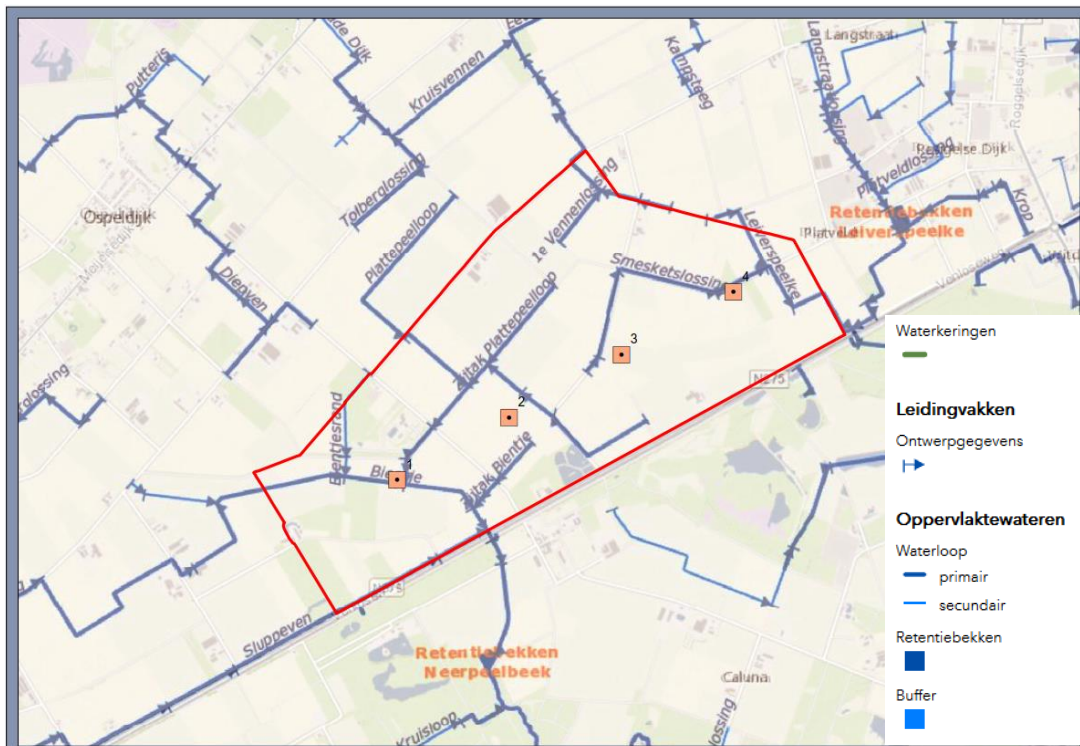
Figuur 17: Bodemdoorlatendheid in plangebied (rood omlijnd)

Het uitgangspunt van het waterschap is bergen, infiltreren, opvangen. De bodemdoorlatendheid in het gebied is redelijk hoog met een doorlatendheid van 0,45/1,5 meter per dag. Water dat afstroomt van de opstelplaatsen kan in principe afstromen op het omliggende gebied en naar alle waarschijnlijkheid zonder problemen infiltreren. In overeenstemming met het waterschap worden er geen problemen verwacht. Het aanleggen van een greppel/ zaksloot naast het windpark om water gestuurd te laten infiltreren en vernatting van omliggende gronden te voorkomen kan in afstemming met grondeigenaren nuttig zijn. Een andere mogelijkheid is het aanleggen van open water als compensatie echter is dit naar verwachting niet nodig.

Watersysteem

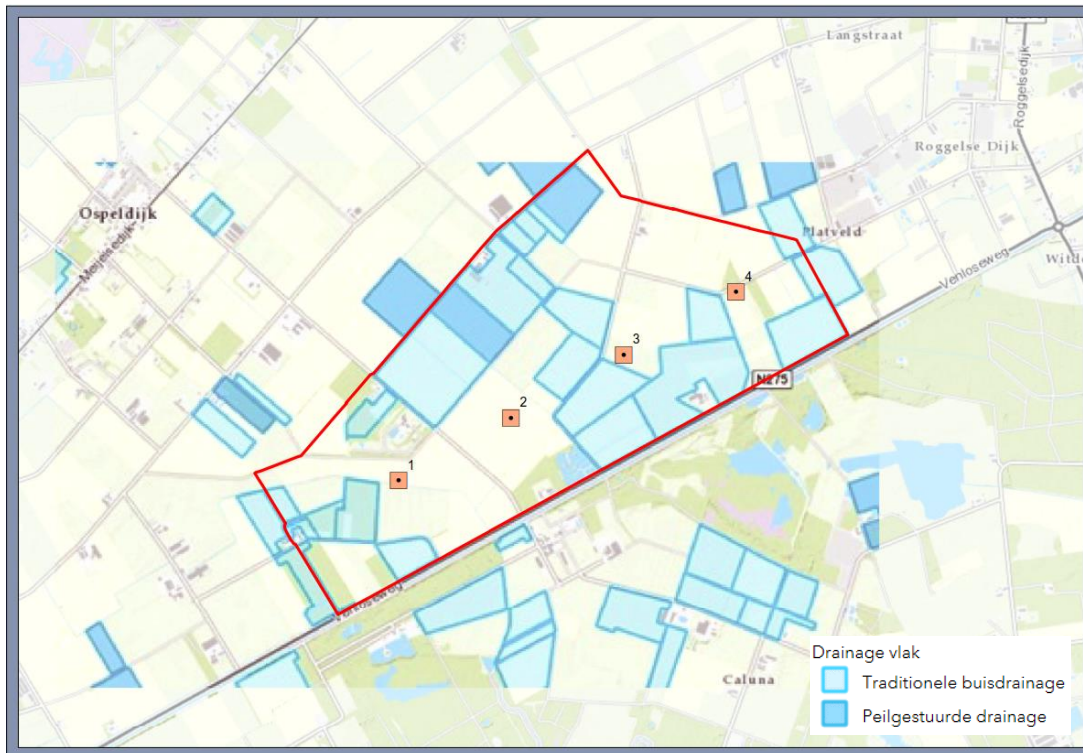
In het plangebied is een aantal watergangen aanwezig in beheer van Waterschap Limburg, in Figuur 18 zijn deze watergangen in beeld gebracht inclusief stroomrichtingen in het gebied.

Met het aanleggen van het windpark is het van belang dat logische (bestaande) waterstructuren niet aan worden aangetast, water dient zo veel mogelijk te worden vastgehouden of geïnfiltreerd alvorens op open water te worden geloosd. Het aanleggen van duikers en bruggen dient afgestemd te worden met het waterschap, wanneer water gedempt wordt door de aanleg van objecten dient hiervoor tenminste 4 weken van tevoren melding gemaakt te worden bij het waterschap met behulp van het door het bestuur vastgestelde meldingsformulier. Bij verlies aan bergend vermogen dient aangegeven te worden op welke wijze het verlies aan bergend vermogen wordt gecompenseerd (Waterschap Limburg, 2017).

Figuur 18: Watergangen in plangebied (rood omlijnd) (Waterschap Limburg, 2016)

De aanleg mag de doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam niet verstoren, drijvend vuil en dergelijke dient regelmatig te worden verwijderd. Wanneer water wordt gedempt als gevolg voor het aanleggen van een duiker of brug dient het verlies aan bergend vermogen te worden gecompenseerd. De afstand tussen de brug of duiker en een ander kunstwerk dient tenminste 10 meter te bedragen.

Figuur 19: Windturbines in het plangebied (rood omlijnd) en drainage gebieden (Waterschap Limburg, 2017)

Binnen het plangebied is een aantal gebieden aanwezig die gedraineerd worden doormiddel van buisdrainage, zie Figuur 19. Water in deze gebieden wordt middels de drainage afgevoerd naar aanliggende sloten en zorgen voor het langer vasthouden van water door de hoogte van de drainage op landbouwgronden waarna het wordt afgevoerd naar sloten.

Wanneer de buisdrainage wordt aangetast door de aanleg van de opstelplaatsen zullen deze moeten worden afgekoppeld en omgelegd in afstemming met de percee-eigenaren. Uitgangspunt is dat vernatting van de percelen zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Waterveiligheid

Uitgangspunt vanuit het waterschap is dat er voldoende ruimte is voor het afvoeren van water en dat overstromingen zo veel mogelijk worden tegengegaan. In het plangebied is geen sprake van een verhoogd overstromingsrisico volgend uit de ontwikkelingen. Er zijn geen waterkeringen in het plangebied aanwezig die beïnvloed kunnen worden en speciale water gerelateerde objecten.

Grondwater

De turbinefunderingen zullen 3 tot 4 m diep ingegraven worden. Bij elke turbine wordt een kraanopstelplaats gepland van circa 40 bij 60 m. Hier worden geen bodem versturende activiteiten voorzien, aangezien afschermdoek met daarop gebroken puin op het maaiveld geplaatst wordt. Windturbines 1 en 2, alsook 3 en 4 zullen onderling verbonden

worden met een elektriciteitskabel. De sleuven die gegraven worden voor de aanleg van de kabels zijn ca. 30 cm breed en 1 m diep.

In het omliggende gebied zijn een aantal grondwatermonitoringspunten aanwezig zoals te zien is in Figuur 20. Op basis van de beschikbare meetreeksen van deze meetpunten zijn de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) in beeld gebracht, zie tabel 4. De GHG bevindt zich op 142,6m-mv ten noorden van het plangebied tot een GLG van ca. 385m-mv ten westen van het plangebied. In overleg met het waterschap is de invloed van de windturbines van minimaal tot geen effect op de grondwaterstanden en stroming.

Figuur 20: Grondwatermonitoringspunten

	B58A0091		B58A0090		B58A0086	
	M+NAP	m-mv	M+NAP	m-mv	M+NAP	m-mv
GHG	2943.9	196.1	2916.4	142.6	2929.2	265.8
GLG	2821.1	318.9	2699.5	359.5	2809.9	385.1

Tabel 4 Grondwaterstanden op putlocaties, GHG=Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand, GLG=Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (TNO, 2017)

Waterkwaliteit

Bij de aanleg van het windmolenpark dient rekening gehouden te worden met materiaalkeuze, uitlogening dient voorkomen te worden. Dit houdt in dat materialen zoals koper, zink en lood niet gebruikt mogen worden in goten, bedekking of waterafvoerende constructies. Bij het aanleggen en gebruiken van de windturbines dient uitgegaan te worden van het principe schoonhouden, scheiden van afvalwater en zuiveren, mits water vervuild wordt. Dit geldt ook in een tijdelijke bouwlocatie.

Het gebied is niet gelegen binnen de beschermingszone van een drinkwaterwingebied dus hier hoeft geen specifieke rekening mee te worden gehouden.

Bufferzone hydrologisch gevoelige gebieden

Een deel van het windpark wordt gerealiseerd op gronden die in het bestemmingsplan zijn aangewezen voor het behoud en herstel van de natte milieuomstandigheden in de natuurgebieden de Grootte Peel, Sarsven/ De Banen, De Zoom en De Grootte Moost. Het regenwater dat valt op de windturbines wordt ter plaatse geïnfiltreerd. De grondwaterstanden en grondwaterstromingen veranderen niet als gevolg van de te plaatsen windturbines. De waterhuishouding in de omliggende natuurgebieden wordt niet negatief beïnvloed door het plaatsen van de windturbines.

Conclusie

De aanleg van vier windturbines aan de Ospeldijk heeft een toename aan direct afstromend verhard oppervlak tot gevolg. Op basis van de regels uit de Keur moet water zo veel mogelijk worden vastgehouden, geïnfiltreerd en wanneer dat niet mogelijk is gecompenseerd. Om de opstelplaatsen van de windturbines heen is voldoende ruimte voor infiltratie, waardoor compenseren niet nodig wordt geacht. Een belangrijk uitgangspunt is dat er geen vernatting van omliggende gronden ontstaat, in overeenstemming met perceeleigenaren zullen afspraken gemaakt moeten worden. Water dat van de opstelplaatsen afstroomt dient zo veel mogelijk te worden geïnfiltreerd en niet te worden afgevoerd op het oppervlaktewater.

Wanneer buisdrainage in de gebieden die worden gedraineerd worden geraakt zullen deze moeten worden afgekoppeld en omgelegd in overeenstemming met de perceeleigenaren. De verwachting is dat er geen gebieden met buisdrainage worden geraakt. Wanneer watergangen uit de legger gedempt worden dienen deze 1 op 1 gecompenseerd te worden.

Wanneer in de leggerwatergangen duikers of bruggen worden aangelegd zijn deze werkzaamheden mogelijk vergunningsplichtig en zal er moeten worden afgestemd met Waterschap Limburg.

De grondwaterstanden in het gebied bevinden zich op basis van DINO-gegevens en grondwatergegevens op voldoende diepte. In overleg met Waterschap Limburg is vastgesteld dat de ontwikkeling nauwelijks tot geen effect heeft op de grondwaterstanden en -stroming.

Met inachtneming van de conclusies in deze waterparagraaf wordt vanuit waterhuishoudkundig oogpunt geen bezwaren verwacht voor de Waterhuishouding. Deze conclusies zijn afgestemd met Dhr. G. van Lankveld van Waterschap Limburg¹⁴. De reactie van het waterschap is bijgevoegd in bijlage 8.

Betekenis voor het project.

Gelet op het voorgaande zijn er geen belemmeringen in het kader van de Waterbelangen.

¹⁴ Mailcontact met Dhr. G. van Lankveld, Waterschap Limburg, 13 december 2017 & 11 januari 2018, bijlage 8

4.11 Bodem

Op basis van artikel 8, lid 3 van de Woningwet is een bodemonderzoek alleen noodzakelijk voor bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven. Een windturbine is hier niet voor bedoeld, waardoor bodemonderzoek niet noodzakelijk is. Voor de volledigheid is echter wel een milieuhygiënisch vooronderzoek, gebaseerd op NEN 5725: 2009 - Bodem - Landbodem – Strategie, uitgevoerd voor de locaties van de vier windturbines¹⁵.

Het doel van het uitgevoerde milieuhygiënisch vooronderzoek is het nagaan of in of in de nabijheid van de locaties van de vier windturbines bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden, waardoor verontreinigende stoffen in de bodem zijn terecht gekomen. Uit het vooronderzoek blijkt dat de locaties van de vier windturbines zich bevinden binnen de bodemkwaliteitszone 'Recent Wonen/Industrie' van gemeente Nederweert, waar geen sterke verontreinigingen worden verwacht. Ook zijn er voor de locaties geen verdachte activiteiten uit het verleden bekend die sterke verontreinigingen hebben veroorzaakt.

Betekenis voor het project

Gelet op het voorgaande zijn er geen belemmeringen in het kader van bodemkwaliteit.

De rapportage van het milieuhygiënisch vooronderzoek is bijgevoegd als bijlage 9.

4.12 Aardkundige waarden

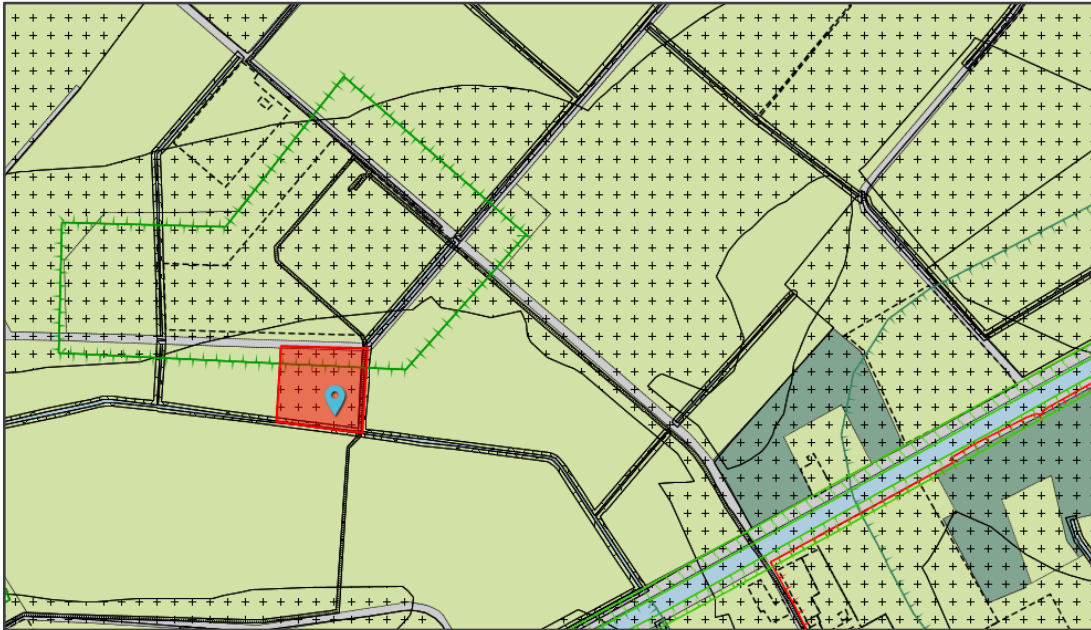
Zoals in 2.2.5 aangegeven hebben de gronden ter plaatse van de meest westelijk gesitueerde windturbine de dubbelbestemming 'Waarde – Gebied met kwetsbaar reliëf'. Het betreft het perceel grenzend direct aan het pompstation van WML. In Figuur 21 is een uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan Buitengebied Nederweert opgenomen, waarop de betreffende gronden rood gemarkeerd zijn.

De planregels van het bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert' stellen dat de gronden met de dubbelbestemming behalve de andere daar voorkomende bestemmingen mede bestemd zijn voor het 'behoud van de aanwezige hoogteverschillen in de bodemopbouw'. Middels de bouwregels in het bestemmingsplan is het verboden om bouwwerken te bouwen op gronden met de dubbelbestemming. Er geldt tevens een aanlegvergunningstelsel. Zonder vergunning van het college van B&W is het verboden om werken of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het afgraven, egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
- b. het diepploegen of diepwoelen dieper dan 30 cm;
- c. het verrichten van grondroeractiviteiten, zoals het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage, anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- d. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

De vergunning voor deze werken of werkzaamheden kan enkel worden verleend in indien door de werken of werkzaamheden of door de direct of indirect te verwachten gevolgen daarvan geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het kwetsbare reliëf.

¹⁵ Milieuhygiënisch vooronderzoek, Windpark Ospeldijk te Ospel, Sweco B.V., 28 november 2017, bijlage 9

Figuur 21: Dubbelbestemming Waarde - Gebied met kwetsbaar reliëf

Bron: Ruimtelijkeplannen.nl, bestemmingsplan Buitengebied Nederweert.

Voor Windpark Ospeldijk dient te worden afgeweken van het bestemmingsplan om het bouwen van een windturbine op het betreffende perceel mogelijk te maken. Ten behoeve van de fundering wordt daarnaast grond afgegraven en tevens worden grondroeractiviteiten verricht zoals het aanleggen van kabels. Voor het verkrijgen van de benodigde vergunning moet worden aangetoond dat er geen aantasting van het kwetsbare reliëf plaatsvindt.

Het is echter onduidelijk wat voor soort kwetsbaar reliëf zich ter plaatse van het perceel bevindt. In de toelichting van het bestemmingsplan Buitengebied Nederweert worden een aantal mogelijkheden gegeven: akkercomplexen met een karakteristieke bolle ligging, dekzandruggen, laagten in de heideontginningen en beekdalen met karakteristiek reliëf. Zowel het bestemmingsplan, AHN-hoogtekaarten als historische topografische kaarten hebben geen duidelijkheid kunnen bieden waar het in dit geval in gaat¹⁶.

Na afstemming met de gemeente Nederweert lijkt er sprake te zijn van een fout in het bestemmingsplan. Uit een kaartenstudie, terreinbezoek en archiefonderzoek van de gemeente is niet gebleken waarom het betreffende perceel als kwetsbaar reliëf is aangeduid in het bestemmingsplan. Historische kaarten laten namelijk zien dat dit perceel op de rand van een laagte ligt, het gebied 't Bientje. Een moerasachtig natuurgebied waar de Neerpeelbeek ontspringt. Het gebied is ontgonnen in kleine langwerpige percelen. In de ruilverkaveling van de Ospelsche Peel (1957 vastgesteld) is het huidige perceel ontworpen. Duidelijk te zien is dat dit perceel geheel anders van vorm is dan de vorige verkaveling. Een oud bouwland kan daardoor worden uitgesloten. Het perceel ligt wel in het beekdal van de Neerpeelbeek, echter omliggende percelen liggen hier ook in. Het bewerken van het perceel ten behoeve van het realiseren van een windmolen past in het 'jonge

¹⁶ Notitie Dubbelbestemming Waarde - Gebied met kwetsbaar reliëf, Sweco, 27 november 2017, bijlage 10

ontginningenlandschap', een landschap dat in laatste eeuw veranderd is, en nog veranderen mag.

De aanduiding kwetsbaar reliëf komt uit het vorige bestemmingsplan buitengebied 1998, hierin is niet te achterhalen waarom dit nieuwe perceel deze aanduiding heeft gekregen. Dit betreft een fout op de kaart die met moderne technieken ook per ongeluk op de kaart van het vigerende bestemmingsplan buitengebied terecht is gekomen.

Betekenis voor het project.

Gelet op het voorgaande wordt de aanwezigheid dubbelbestemming 'Waarde – Gebied met kwetsbaar reliëf' niet als belemmering gezien voor de realisatie van het project.

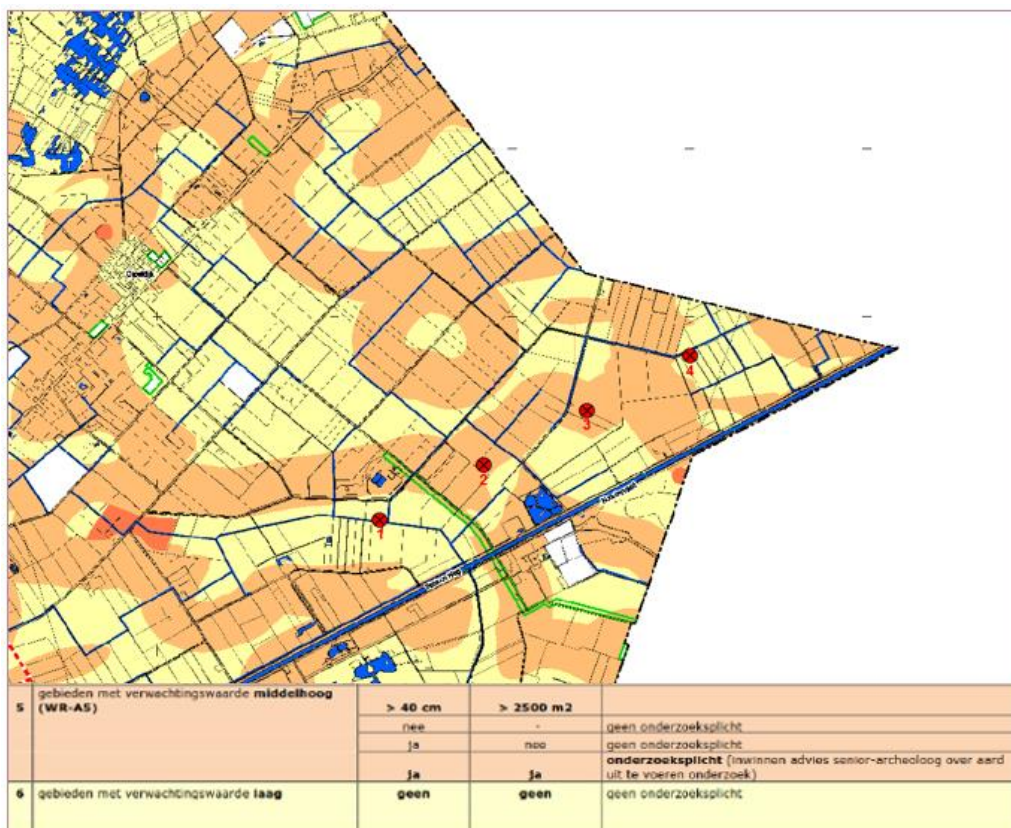
4.13 Archeologie

Windpark Ospeldijk wordt gerealiseerd in een gebied waarvoor archeologisch beleid is vastgesteld. Twee windturbines worden gerealiseerd op gronden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Ook worden twee windturbines gerealiseerd op gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde. Zoals in 2.2.5 vermeld heeft een deel van de gronden waarop het windpark wordt gerealiseerd in het vigerend bestemmingsplan dan ook de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'.

Voor gronden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde wordt bij een vergunningsaanvraag archeologisch onderzoek verplicht gesteld bij verstoringsoppervlakken groter dan 2.500 m², waarbij de bodem dieper dan 0,4 meter verstoord wordt. Voor gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde geldt dat deze archeologisch gezien niet onderzoeksplichtig zijn.

Het project wordt gerealiseerd op gronden met lage tot middelhoge archeologische verwachtingswaarde (zie paragraaf 3.4). Het verstoringsoppervlak van de twee turbines die op gronden met middelhoge archeologische verwachtingswaarde bedraagt minder dan de in het beleid van de gemeente Nederweert genoemde 2.500 m². De gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde zijn conform het beleid van de gemeente Nederweert niet onderzoeksplichtig. Op basis van het beleid van de gemeente Nederweert is nader archeologisch onderzoek voor de realisatie van Windpark Ospeldijk dan ook niet nodig¹⁷.

¹⁷ Archeologische notitie, Sweco Nederland B.V., 28 november 2017, bijlage 11

Figuur 22: uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Nederweert met daaronder de beleidsregels ¹⁸

Betekenis voor het project.

Gelet op het voorgaande zijn er geen belemmeringen in het kader van archeologie.

De rapportage van het archeologisch onderzoek is bijgevoegd in bijlage 11.

4.14 Luchtkwaliteit

De Wet milieubeheer stelt dat bij ruimtelijke procedures zorgvuldig moet worden gekeken naar de luchtkwaliteit tijdens het plan- en besluitvormingstraject verbonden aan planologische procedures. Tijdens de plaatsing van de windturbines is er tijdelijk meer verkeer als gevolg van bouw personeel en de aanvoer van bouwmaterialen en turbineonderdelen. Dit verkeer ten behoeve van de bouw maakt gebruik van de openbare weg en is te verwaarlozen ten opzichte van de bestaande verkeersstromen. In de exploitatiefase van het windpark is er uitsluitend sprake van incidenteel verkeer ten behoeve van onderhoud. Ook deze toename is verwaarloosbaar ten opzichte van het bestaande verkeer. Als gevolg hiervan is geen nader onderzoek naar de verkeersaantrekkende gevolgen van de windturbines noodzakelijk. De windturbines stoten daarnaast zelf geen rookgassen of andere schadelijke stoffen uit die de luchtkwaliteit negatief kunnen

¹⁸ Kortlang, F.P. & M. van der Wee, 2017: Nota update beleidskaart archeologie gemeenten Nederweert-Weert 2017; verantwoordingsdocument. ArchAeO-rapport 17001, Eindhoven

beïnvloeden. Integendeel, door de productie van schone energie draagt Windpark Ospeldijk indirect bij aan verbetering van de luchtkwaliteit.

Betekenis voor het project.

Gelet op het voorgaande zijn er geen belemmeringen in het kader van luchtkwaliteit.

4.15 Conclusie

Vanuit de relevante milieu- en omgevingsaspecten worden er geen belemmeringen verwacht voor de uitvoering van het project. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening, de belangen van de verschillende milieu- en omgevingsaspecten komen niet in het geding bij realisatie van het project. Het project wordt hierdoor, gelet op de relevante milieu- en omgevingsaspecten uitvoerbaar geacht.

5 Economische uitvoerbaarheid

Het windpark wordt op particulier initiatief ontwikkeld. De initiatiefnemers dragen de kosten voor de realisatie van het windpark. De ontwikkelende partij heeft de grond in eigendom of met de eigenaren van de grond overeenkomsten gesloten. Aan de realisatie van het initiatief en de toekomstige exploitatie zijn voor de gemeente Nederweert geen (directe) kosten verbonden.

Conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin in Afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Op grond van het Bro is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

De omgevingsvergunning voorziet in de realisatie van windturbines. Op grond van jurisprudentie (ABRvS 12 april 2001, ECLI:NL:RVS:2001:AN7169 en AB 2003, 50) geldt dat windturbines van een dergelijke afmeting, die met de omgevingsvergunning mogelijk gemaakt worden, aangemerkt dienen te worden als een 'gebouw' als bedoeld in artikel 1 van de Woningwet. Een windturbine is voor mensen toegankelijk en vormt een door wanden omsloten ruimte. Aangezien hiermee sprake is van de bouw van meerdere hoofdgebouwen zoals bedoeld in artikel 6.2.1, aanhef en onder b, Bro, is kostenverhaal verplicht.

Beide initiatiefnemers sluiten een overeenkomst met de gemeente Nederweert over de exploitatiekosten. Hierdoor kan afgezien worden van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van het inpassingsplan, tegemoetgekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van het inpassingsplan, kan bij de gemeenteraad van Nederweert worden ingediend binnen de periode van vijf jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning. Beide initiatiefnemers sluiten een overeenkomst met de gemeente Nederweert over de compensatie van eventuele toe te kennen planschade.

6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Proces

Er wordt op grond van artikel 2.12 eerste lid sub a onder 3° Wabo een omgevingsvergunning aangevraagd (Wabo). Op grond van artikel 3.10 van de Wabo is de voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing op de voorbereiding van de aangevraagde omgevingsvergunning voor het bouwen en gebruik in strijd met het bestemmingsplan.

Conform deze voorbereidingsprocedure wordt het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegd. Bij het ontwerpbesluit wordt ook het m.e.r.-besluit ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder een zienswijze indienen bij het College van burgemeester en wethouders.

6.2 Overleg

Op de voorbereiding van een omgevingsvergunning waarbij de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is, geldt artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht. In dit artikel is bepaald dat het bij bestemmingsplannen verplichte bestuurlijke vooroverleg ex. artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening ook wordt gevoerd bij deze besluiten. Dit houdt in dat het college van burgemeester en wethouders van Nederweert overleg pleegt met de besturen van het betrokken waterschap en met die diensten van de provincie Limburg en het Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke met het project in geding kunnen komen.

6.3 Stakeholders en profijtplan

Stakeholders

De komst van windpark Ospeldijk is voor de direct omwonenden en de lokale gemeenschappen in de omgeving van het windpark een belangrijke ontwikkeling. Enerzijds, omdat het windpark gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving rondom het windpark, anderzijds omdat het windpark bijdraagt aan versterking van de sociaal maatschappelijke structuur in Nederweert.

In de ontwikkelingsfase is daarom ook veel aandacht besteed aan het betrekken van de stakeholders bij de planvorming, om te komen tot een maatschappelijk breed gedragen plan voor een windpark in de gemeente Nederweert.

Omwonenden en stakeholders zijn op verschillende manieren bij de planvorming betrokken. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd in de gemeenschappen rondom het windpark om in een vroeg stadium inzicht te geven en informatie te verschaffen over het initiatief en om inzicht te verkrijgen in meningen van de omwonenden over het windpark. Daarnaast worden verschillende mediakanalen ingezet om de stakeholders gedurende de loop van het project te informeren en is er één centrale contactpersoon van NEWECOOP, die voor iedereen aanspreekbaar is. Ook hebben veel 1 op 1 gesprekken plaatsgevonden om specifieke vraagpunten te bespreken en te verduidelijken. Zie hiervoor ook bijlage 12.

Profijsplan

Een transparante en rechtvaardige verdeling van de revenuen uit het windpark vormt een belangrijke basis voor het maatschappelijk draagvlak voor het Windpark Ospeldijk. Dit geldt

dan ook als belangrijk uitgangspunt voor de beide initiatiefnemers. Doordat dit project wordt ontwikkeld en geëxploiteerd door twee partijen zonder winstoogmerk, is gewaarborgd dat alle verdiensten uit het windpark zoveel mogelijk terechtkomen in Limburg en de lokale gemeenschap van Nederweert.

Gedurende de exploitatie van het windpark genereert het windpark Ospeldijk vier structurele geldstromen, waar de stakeholders van profiteren:

- omgevingsfonds voor de lokale gemeenschappen direct rondom het windpark;
- energiefonds voor verduurzamingsprojecten binnen de gemeente Nederweert;
- rentevergoedingen op obligaties en participaties voor deelnemers;
- grondvergoedingen binnen het projectgebied.

Omgevingsfonds

De initiatiefnemers stellen jaarlijks vanuit de exploitatie van het windpark een bedrag van €1,- per geproduceerde MWh ter beschikking aan een 'Omgevingsfonds Windpark Ospeldijk'. Deze bijdrage is het dubbele van hetgeen in de Gedragscode Participatie en Communicatie Wind op Land (NWEA, Natuur&Milieu & Greenpeace, 2016) als richtlijn is aangehouden. Het betreft een vergoeding die afhankelijk is van de energieproductie per jaar (vast bedrag per MWh/jaar). De storting in het omgevingsfonds zal in de orde van € 32.000 per jaar liggen. Het exacte bedrag is afhankelijk van de gehanteerde methode: een jaarlijks vast bedrag, of een jaarlijks voorschot met verrekening achteraf op basis van de geproduceerde energie.

Uit het omgevingsfonds kunnen allerlei projecten worden gefinancierd die gericht zijn op een verdere verduurzaming van de energievoorziening en leefbaarheid van de lokale gemeenschap rondom het windpark. Het fonds richt zich op projecten in het geografische gebied rondom het windpark. Het gaat hierbij om de buurtschap Ospeldijk, buurtschap Platveld en adressen aan de overkant van de Noordervaart. Dat zich adressen buiten de gemeentegrens van Nederweert bevinden heeft geen invloed op deelname aan het omgevingsfonds.

Energiefonds

Naast het omgevingsfonds zal een 'Energiefonds' voor Nederweert worden opgericht als financieringsbron voor de activiteiten en projecten waarmee NEWECOOP de energietransitie in de gemeente Nederweert gestalte wil geven. Dit in het licht van de ambitie 'Nederweert energieneutraal in 2030!' Het energiefonds zal een belangrijke bijdrage leveren aan de energietransitie in Nederweert.

In de vennootschap 'Burgerwindpark Ospeldijk B.V.' werkt NEWECOOP samen met de coöperatie Zuidenwind, die ervaring, kennis en kapitaal levert die nodig is voor de ontwikkeling van het windpark. Beide coöperaties voeren gesprekken over een gezamenlijk energiefonds dat bijdraagt aan het versnellen van de energietransitie in Nederweert. Het energiefonds wordt gevoed uit het dividend van het windbedrijf 'Burgerwindpark Ospeldijk B.V.'. Afhankelijk van diverse factoren zal jaarlijks een bedrag van € 50.000 tot € 100.000 beschikbaar zijn voor het energiefonds.

Obligaties en Participaties

NEWECOOP wil financiële participatie mogelijk maken voor burgers en bedrijven in Nederweert door middel van uitgifte van participaties in het eigen vermogen van de coöperatie. Tevens zal 'Burgerwindpark Ospeldijk B.V.' obligaties uitgeven voor de financiering van de twee coöperatieve windturbines van windpark Ospeldijk. Hiermee kan het benodigde eigen vermogen van het windpark worden gefinancierd. Op de obligaties en Participaties zal een hogere rente worden vergoed dan de huidige spaarrentes, waardoor het een interessante mogelijkheid aan burgers en bedrijven biedt om via een investering in het profijt van het windpark te delen.

Grondvergoedingen

De initiatiefnemers hebben gekozen voor een systematiek van 'gesocialiseerde' grondvergoedingen. Daartoe is in het initiële zoekgebied voor het windpark Ospeldijk een projectgebied van circa 300 hectare begrensd, waarbinnen het windpark in principe gerealiseerd kon worden. Vervolgens is er samen met alle grondeigenaren en bewoners binnen dit projectgebied een verdeelsleutel afgesproken voor de verdeling van het beschikbare budget voor opstalvergoedingen voor de plaatsing van de windturbines. Op deze wijze is er geborgd dat het profijt van de opstalvergoedingen evenwichtig wordt verdeeld tussen de grondeigenaren die daadwerkelijk een windturbine op hun land krijgen, de bewoners binnen het projectgebied en de andere grondeigenaren die geen turbine op hun land krijgen. De initiatiefnemers stellen een totaal beschikbaar budget voor grondvergoedingen vast op basis de marktconforme grondvergoedingen die door het Rijk als uitgangspunt worden gehanteerd bij de bepaling van de SDE+ tarieven voor Wind op land voor 2018. Deze worden binnenkort door de minister vastgesteld. In het ECN advies hierover is €3,20 / MWh / jr. gehanteerd. Zie hiervoor verder bijlage 12.

Naast de structurele geldstromen wordt er door de initiatiefnemers een eenmalige bijdrage geleverd aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds. De bijdrage aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds bedraagt € 10.000. Deze bijdrage is gebaseerd op de gemeentelijke aanvullende Structuurvisie nieuwe bebouwing in het buitengebied en de Nota kwaliteitsbijdrages Buitengebied, welke zijn opgesteld in het kader van het Limburgs Kwaliteitsmenu.

7 Conclusie

WML en Burgerwindpark Ospeldijk B.V. zijn voornemens een windpark te realiseren nabij het dorp Ospeldijk in de gemeente Nederweert. Het windpark bestaat uit vier windturbines van een nog nader te selecteren type. De realisatie van het windpark is in strijd met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Nederweert'. Voor het realiseren van het windpark is een omgevingsvergunning nodig voor het bouwen en gebruik in strijd met het bestemmingsplan.

Middels procedure ex. artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo kan deze omgevingsvergunning worden verleend. Het project wordt uitvoerbaar geacht. Het project draagt bij aan de energietransitie en de beleidsvoornemens van de diverse overheden om meer in te zetten op duurzame (wind)energie. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening, vanuit de relevante omgevings- en milieuaspecten zijn er geen belemmeringen voor de uitvoer van het project. Het project leidt niet tot een aantasting van het milieu, maar draagt zelfs bij aan een verbetering van het milieu. Ook is het project economisch uitvoerbaar, de kosten voor de realisatie van het windpark worden gedragen door de initiatiefnemers. Ook maatschappelijk wordt het project uitvoerbaar geacht, er is veel aandacht uitgegaan naar het informeren en betrekken van stakeholders bij het project.

8 Bijlagen

Bijlage 1 - Aanmeldingsnotitie m.e.r. - beoordeling, Sweco Nederland B.V., 18 januari 2018;

Bijlage 2 - Akoestisch onderzoek Windpark Ospeldijk, Sweco Nederland B.V., 16 januari 2018;

Bijlage 3 - Natuurtoets Windpark Ospeldijk, Bureau Waardenburg bv, 14 december 2017;

Bijlage 3a - Quicksan beschermde natuurwaarden Windpark Ospeldijk 2017, Bureau Meervelt, 29 november 2017;

Bijlage 3b - Onderzoek vleermuizen Windmolenpark Ospeldijk 2017, Bureau Meervelt, 18 januari 2018;

Bijlage 4 - Visualisaties Landschappelijke Inpassing, Sweco Nederland B.V., 15 december 2017;

Bijlage 5 - Radarverstoringsonderzoek Windpark Ospel, TNO, 15 december 2017;

Bijlage 6 – Obstakelverlichting Windpark Ospeldijk, Sweco Nederland B.V., 19 januari 2018;

Bijlage 7 – Onderzoek slagschaduwhinder, Sweco Nederland B.V., 11 januari 2018;

Bijlage 8 – Reactie afstemmingsmail Waterschap Limburg;

Bijlage 9 – Milieuhygiënisch vooronderzoek, Sweco Nederland B.V., 28 november 2017;

Bijlage 10 – Notitie Dubbelbestemming Waarde - Gebied met kwetsbaar reliëf, Sweco Nederland B.V., 27 november 2017;

Bijlage 11 – Archeologische notitie, Sweco Nederland B.V., 28 november 2017;

Bijlage 12 – Communicatie- en profijtplan incl. stakeholderanalyse;

Bijlage 13 – Ontwerp kraanopstelplaatsen en infrastructuur Windpark Ospeldijk, Sweco Nederland B.V., 26 januari 2018;

Bijlage 14 – Besluit inzake bevoegdheid vergunningverlening windturbineprojecten gemeente Nederweert, Gedeputeerde Staten van Limburg, 22 augustus 2017.

